

Szanowni Czytelnicy

Wchodzimy w czas wieńczący 4-letnią kadencję władz uczelni. Na podsumowanie działań, którymi Akademia tętniła na co dzień i którymi zaznaczyła swoją obecność w regionie, w kraju i na arenie międzynarodowej, przyjdzie jeszcze pora. W ostatnich tygodniach całą uwagę społeczności akademickiej i studenckiej pochłonęły wybory nowych władz. Zaprezentowali się kandydaci na stanowisko rektora AM. W gorączkowej atmosferze wybieraliśmy elektorów zgodnie z regulaminem wyborczym. W oczekiwaniu trwamy do 12 kwietnia, kiedy to zostaną podane oficjalne wyniki wyborów.

Mimo zaabsorbowania wyborami, życie toczy się utartym torem: przedstawiciel naszej uczelni, dr hab. inż. Janusz Uriasz, prof. AM został wybrany członkiem Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Wydział Mechaniczny przenosi się do nowego lokum przy

ul. Willowej w Szczecinie, na Wydziale Inżynierjno-Ekonomicznym Transportu odbyła się konferencja nt. portu morskiego z udziałem ministra GMiŻŚ Marka Gróbarczyka, nasze czasopismo naukowe uzyskało wysoką punktację ministerstwa.

Ze smutkiem odnotowujemy, że na wieczną wachłę odeszli: dr Stanisław Kuszmider, twórca szkolnictwa morskiego, dr Janusz Wiesław Birkenfeld i mgr Katarzyna Skupin. Hołd oddaliśmy również zaginionym podczas katastrofy promu „Jan Heweliusz”. O tym wszystkim piszemy na łamach AAM.

Z nastaniem wiosny życzymy naszym Czytelnikom optymizmu i energii w działaniu, a z okazji Świąt Wielkanocnych radosnych dni w rodzinnym gronie.

Redaktor Naczelny
prof. dr hab. inż. Bernard Wiśniewski

W numerze

Wybieramy nowego rektora!	2
Kandydat na stanowisko Rektora Akademii Morskiej w Szczecinie dr hab. inż. Cezary Behrendt prof. AM	3
Informacja o kandydacie na Rektora i związany program działania – dr inż. kpt.ż.w. Jerzy Hajduk prof. AM	5
Akademia Morska w Polskiej Akademii Nauk oraz w Polskiej Komisji Akredytacyjnej	7
Zeszyty Naukowe AM	8
Jesteśmy w Sieci!	10
Na Willowej się dzieje	12
Konferencja – Port morski	15
boot Düsseldorf. Największe halowe targi żeglarskie na świecie	16
Rocznica zatonięcia promu „Jan Heweliusz”	18
Nowości wydawnicze	19
Zaślubiny Polski z morzem	20
Gwizdek – świst trapowy	23
14 Literackich Noblistek	24
Pisanki i kraszanki	27

boot Düsseldorf s. 16

fot. A. Nowakowska

Nakarm zwierzaka na zimę	28
Turniej o mistrzostwo AM w badmintonie	29
Ostatnie pożegnanie	30
Wystawa w Galerii Rektorskiej. Moje Morza	32

Akademickie Aktualności Morskie

Magazyn Informacyjny Akademii Morskiej ISSN 1508-7786

Adres redakcji:

Akademia Morska
ul. Starzyńskiego 8, 70-506 Szczecin
tel. 91/48 09 645
e-mail: bw@am.szczecin.pl
b.tatko@am.szczecin.pl
www.aam.am.szczecin.pl

Druk:

Kampol Sp. z o.o.
71-417 Szczecin, ul. Felczaka 17

Zespół redakcyjny:

Bernard Wiśniewski – Redaktor Naczelny
Barbara Tatko
Teresa Jasiunas
Paulina Mańkowska
Adriana Nowakowska

Opracowanie graficzne, skład:

Tomasz Kwiatkowski

Redakcja przyjmuje teksty wyłącznie w formie elektronicznej, zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Nie zwraca materiałów niezamówionych. Autorzy publikacji zamieszczanych w magazynie nie otrzymują honorariów, akceptują ukazanie się artykułów w wersji drukowanej i elektronicznej.

Nakład: 350 egz.

Nasza okładka:

fot. T. Kwiatkowski

fot. T. Kwiatkowski

Wybieramy nowego rektora!

Od paru tygodni cała społeczność Akademii żyje wyborami nowych władz uczelni. Regulamin rozesłany, terminy ustalone przez Uczelnianą Komisję Wyborczą. Dzień 22 marca i następne to wybory elektorów według klucza. Gorąca atmosfera! Znamy już kandydatów ubiegających się o insygnia rektorskie – są to panowie: dr hab. inż. Cezary Behrendt, prof. nadzw. AM, dr hab. inż. Artur Bejger, prof. nadzw. AM, dr inż. kpt.ż.w. Jerzy Hajduk, prof. nadzw. AM, dr inż. kpt.ż.w. Wojciech Ślęczka, prof. nadzw. AM. Niestety, tylko dwóch z nich podzieliło się z Redakcją AAM swoim programem. W dalszej części zamieszczamy udostępnione nam teksty.

KANDYDAT NA STANOWISKO REKTORA AKADEMII MORSKIEJ W SZCZECINIE

dr hab. inż. Cezary Behrendt prof. AM

PROGRAM DZIAŁANIA NA KADENCJĘ
2016–2020

Nasza Uczelnia – przyjazna dla studentów, specjalistyczna, o dużym potencjale naukowym i badawczym, współpracująca z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi, znacząca dla regionu, kraju i Europy

1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ROZWOJU UCZELNI W LATACH 2016 – 2020

CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE:

- renowacja absolwentów Uczelni na światowym rynku pracy oraz jako ośrodka naukowego i dydaktycznego,
- możliwości pozyskania finansowania na działalność dydaktyczną, szkoleniową i badawczą z programów krajowych i zagranicznych,
- laboratoria wyposażone w nowoczesną aparaturę badawczą,
- bogata baza nowoczesnych symulatorów,
- aktywna współpraca z przemysłem,
- elastyczność w uruchamianiu nowej oferty dydaktycznej w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy.

CZYNNIKI NIESPRZYJAJĄCE:

- głęboki i rosnący niż demograficzny,
- niewystarczająca dotacja finansowa ze środków budżetu państwa,
- wzrost konkurencji na rynku pracy UE dla absolwentów Uczelni,
- spadek popularności zawodu marynarza wśród młodzieży wynikający z niskiej świadomości korzyści z tym związanych,
- duża krajowa konkurencja edukacyjna oraz naukowa,
- konieczność zapewnienia wkładu własnego, najczęściej finansowego, niezbędnego do realizacji projektów,
- konieczność zapewnienia środków finansowych dla rozpoczętych działań.

2. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ PLANOWANYCH W KADENCJI

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA:

- poszerzenie, uatrakcyjnienie, uelastycznienie i unowocześnienie oferty dydaktycznej Uczelni,

- poprawa i uatrakcyjnienie warunków studiowania,
- promocja kierunków studiów i specjalności oferowanych przez Uczelnię oraz zawodu marynarza,
- dynamizacja działań związanych z przyjmowaniem studentów zagranicznych (zwłaszcza spoza UE) na wszystkie stopnie studiów oraz prowadzenia zajęć w języku angielskim,
- poszukiwanie dodatkowych możliwości finansowania działalności dydaktycznej Uczelni ze źródeł zewnętrznych (projekty europejskie i krajowe) oraz działalności komercyjnej (kursy, szkolenia, badania, ekspertyzy, statek szkolny).

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA:

- organizowanie interdyscyplinarnych zespołów naukowo-badawczych w ramach Uczelni, co rozszerzy zakres prowadzonych badań i zwiększy możliwości przy występowaniu o projekty krajowe i europejskie,
- intensyfikacja rozwoju współpracy z ośrodkami naukowo-badawczymi i uczelniami krajowymi oraz zagranicznymi w celu rozwoju wspólnych prac badawczych,
- intensyfikacja współpracy z klastrami skupiającymi firmy z poszczególnych

branż przemysłu w celu rozwoju wspólnych badań,

- powołanie przy każdym wydziale Rad Programowo-Naukowych, w których skład będą wchodzić przedstawiciele przemysłu w celu wspólnego ustalania tematyki badań oraz działalności dydaktycznej i szkoleniowej,
- uzyskanie przez Uczelnię pełnych praw akademickich.

BAZA NAUKOWO-DYDAKTYCZNA:

- budowa kolejnych centrów badawczych i dydaktycznych,
- modernizacja istniejących i budowa nowych stanowisk oraz laboratoriów badawczych i dydaktycznych.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA:

- zwiększenie roli Senatu w procesie zarządzania Uczelnią (merytoryczna dyskusja nad sprawami ważnymi dla Uczelni, podejmowanie wspólnych decyzji),
- merytoryczna współpraca ze związkami zawodowymi Uczelni w sprawach zarówno osobowych, jak i innych ważnych dla Uczelni,
- wprowadzenie rozwiązań systemowych i organizacyjnych mających na celu zmniejszenie tzw. biurokracji na Uczelni.

3. PROGRAM ROZWOJU UCZELNI

DYDAKTYKA I STUDENCI:

Prowadzenie efektywnej polityki pozyskiwania kandydatów na studia poprzez:

- szeroką promocję Uczelni: internetową, udział w targach edukacyjnych, wyjazdy pracowników i studentów na promocje do szkół, pomoc konsulów honorowych i placówek dyplomatycznych za granicą,
- wzbogacenie stron internetowych wydziałów i Uczelni o informacje dotyczące dydaktyki, warunków socjalnych dla studentów, działalności studenckich kół naukowych, systemu stypendialnego, możliwości zatrudnienia, wyników analizy karier absolwentów.

UATRAKCYJNIENIE OFERTY DYDAKTYCZNEJ:

- we współpracy z Radami Programowo-Naukowymi aktualizacja i poszerzenie oferty dydaktycznej na każdym wydziale, będącej odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy (kierunki studiów, specjalności, studia międzywydziałowe, międzykierunkowe i podyplomowe, kursy, szkolenia).

UNOWOCZEŚNIENIE PROCESU DYDAKTYCZNEGO POPRZEC:

- zwiększenie wykorzystania e-learningu na każdym wydziale,
- aktywizację działań we współpracy z Radami Programowo-Naukowymi, klastrami, przedsiębiorstwami w celu zapewnienia praktyk i staży studenckich,
- zwiększenie wymiany studentów w ramach współpracy zagranicznej,
- kontynuację działań w celu znalezienia partnerów zagranicznych do prowadzenia wspólnych studiów.

WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI STUDENCKIEJ POPRZEC:

- dalszą poprawę warunków socjalnych w akademikach,
- utrzymanie kosztów domów studenckich na dotychczasowym poziomie z uwzględnieniem jedynie wzrostu kosztów eksploatacji,
- opracowanie form pomocy studentom w orientacji zawodowej i na

rynku pracy oraz poprawy warunków materialnych (aktywizacja działalności Biura Karier, organizacja targów pracy, stypendia fundowane),

- wspieranie działalności Samorządu Studenckiego i Studenckich Kół Naukowych poprzez zwiększanie budżetu i niezależności w jego dysponowaniu w ramach opracowanego zadaniowego systemu planowania wydatków, wspieranie organizowanych konferencji studenckich,
- wprowadzenie corocznego konkursu z nagrodami na najlepszego studenta na każdym wydziale,
- wspieranie działalności popularnych sekcji Klubu Uczelnianego AZS, Klubu „Pod Masztami” oraz Chóru AM.

NAUKA:

- utworzenie na każdym wydziale funduszu umożliwiającego prefinansowanie i pokrycie wkładu własnego projektów,
- analiza i zmiany w systemie podziału kosztów pośrednich w realizowanych projektach w celu zwiększenia funduszy przekazywanych na wydziały,
- analiza i modernizacja systemu akwizycji i obsługi projektów,
- wspieranie przedsięwzięć mających na celu podwyższanie kategoryzacji wydziałów,
- wspieranie działań mających na celu uzyskanie kolejnych uprawnień na wydziałach,

- wzmocnienie zespołów naukowo-badawczych (budowa i modernizacja specjalistycznych laboratoriów, poprawa warunków rozwoju naukowego pracowników, usprawnienie systemu obsługi projektów),
- zatrudnienie rzeczownika patentowego,
- wspieranie działań mających na celu zwiększenie jakości wydawnictw uczelnianych,
- włączanie do prac naukowych studentów ze wszystkich stopni studiów oraz wspieranie naukowych publikacji studentów,
- intensyfikacja współpracy z ośrodkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą oraz z przemysłem (wymiana pracowników w ramach staży, powołanie Rad Programowo-Naukowych i konsorcjów, współpraca z klastrami).

INWESTYCJE:

- remonty i rozbudowa bazy dydaktycznej,
- budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego,
- budowa centrów badawczych.

Konsekwentna realizacja przedstawionego programu, gdy w osiągnięcie założonych celów uwierzą i zaangażują się wszyscy pracownicy Uczelni, zapewni stabilną pozycję naszej Akademii Morskiej jako silnej, znaczącej i nowoczesnej uczelni akademickiej.

Szczecin, dnia 23 marca 2016 r.

fot. archiwum

INFORMACJA O KANDYDACIE NA REKTORA I ZWIĘZŁY PROGRAM DZIAŁANIA

dr inż. kpt.ż.w. Jerzy Hajduk prof. AM

Jestem absolwentem pierwszego rocznika Wyższej Szkoły Morskiej w Szczecinie. Studia inżynierskie ukończyłem w roku 1974 jako najlepszy absolwent specjalności transport morski, a uzupełniające studia magisterskie w roku 1982. Stopień naukowy doktora nauk technicznych został mi nadany przez Radę Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni w 1984 r. - po przedłożeniu rozprawy doktorskiej pt. „Analiza dokładności określania pozycji okrętu prowadzonego po oznaczonym torze wodnym w warunkach ograniczonej widzialności za pomocą radaru okrętowego”, której promotorem był prof. dr kpt.ż.w. Aleksander Walczak.

W Uczelni byłem zatrudniony na następujących stanowiskach: pracownika naukowo-technicznego (1973–1975), starszego asystenta (1975–1984), adiunkta (1984–1997), a od 1997 r. zajmuję stanowisko profesora nadzwyczajnego. Pełniłem funkcje: kierownika zakładu, wicedyrektora i dyrektora instytutu. W okresie dwóch kadencji od 1999 do 2005 byłem prorektorem ds. nauki i współpracy z gospodarką morską, a obecnie od 2008 pełnię funkcję dziekana Wydziału Nawigacyjnego. Jestem członkiem Sekcji Nawigacji Komitetu Geodezji PAN, Sekcji Sterowania Ruchem w Transporcie Komitetu Transportu PAN, Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, Akademii Inżynierskiej w Polsce oraz Rady Programowej kwartalnika *Annual of Navigation*. W latach 1998–2008 byłem członkiem doradcą delegacji naszego państwa i uczestniczyłem w obradach Komitetu Bezpieczeństwa na Morzu (MSC) Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO). Jestem autorem bądź współautorem ponad 200 artykułów, opracowań naukowych i popularno-naukowych.

Funkcję prorektora ds. nauki i współpracy z gospodarką morską pełniłem w okresie naszej akcesji do Unii Europejskiej. W tym czasie w Uczelni przygotowywano pakiet projektów finansowanych z funduszy UE, z których trzy zostały zrealizowane: Centrum Inżynierii Ruchu Morskiego, symulator siłowni okrętowej oraz informatyzacja Biblioteki Głównej. Jedyny realizowany wówczas w Uczelni

projekt badawczy w 5. Ramowym Programie UE został przyznany dla statku szkolno-badawczego NAWIGATOR XXI (projekt EFFORT). Jestem jednym z pomysłodawców uruchomienia w OSRM stanowiska szalupy zrzutowej. Przed wejściem Polski do UE, dnia 28.02.2004 (data zmiany nazwy naszej Uczelni) został ogłoszony przez rektorów Akademii Morskich w Gdyni i w Szczecinie apel o promowanie pracy polskich marynarzy, którego jestem głównym autorem.

„SIĘGAĆ POZA HORYZONT”

Jestem też pomysłodawcą szeregu zapisów do obecnie obowiązującego Prawa o szkolnictwie wyższym, które do dzisiaj utrzymują specyfikę działalności uczelni morskich i ich bezpośrednią zależność od ministra właściwego ds. gospodarki morskiej. Będąc dziekanem Wydziału Nawigacyjnego, uporządkowałem szereg spraw związanych z organizacją procesu kształcenia. Miałem znaczący wpływ na kształt i treść programów kształcenia na kierunku nawigacja oraz na obecnie obowiązujący w Polsce w tym zakresie standard. Jestem autorem nowoczesnej, wdrożo-

nej koncepcji sprawdzania umiejętności w trakcie egzaminów zawodowych na wszystkie poziomy kompetencji. W czasie ostatnich dwóch kadencji na Wydziale Nawigacyjnym otworzone zostały nowe kierunki i specjalności. W roku 2010 wydział otrzymał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora, a w 2015 uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauki techniczne, dyscyplina transport.

W trakcie pracy na Uczelni pływałem okresowo na statkach szkolnych, szkolno-towarowych, statkach Polskiej Żeglugi Morskiej oraz na statkach armatorów obcych w charakterze oficera i kapitana. Jestem żonaty, mam dwóch synów. Starszy jest absolwentem naszej Uczelni i pracuje jako kapitan na dużych kontenerowcach, a synowa skończyła Pomorski Uniwersytet Medyczny. Młodszy syn ukończył Uniwersytet Szczeciński, a synowa jest również absolwentką naszej Uczelni, kierunek transport. Mam dwie wnuczki i wnuka.

Uważam, że moje działania na zajmowanych dotychczas w Uczelni stanowiskach przyczyniły się do uzyskania przez Akademię Morską pozycji odpowiadającej naszym aspiracjom – jako Uczelni specjalistycznej, branżowej, która wyróżnia się pozytywnie w regionie, kraju i na świecie.

Przyszłość dotycząca funkcjonowania naszej Uczelni, oprócz wielu pozytywnych przewidywań, niesie też szereg zagrożeń. Według mnie w najbliższym czasie głównym problemem, z którym muszą się zmierzyć przyszłe władze Uczelni, będą skutki powodowane przez niż demograficzny. Dlatego uważam, że w zmieniających się szybko warunkach, aby zapewnić perspektywiczne funkcjonowanie Uczelni, należy koncentrację wysiłku zdecydowanie przenieść na sferę kształcenia. Niedobór studentów – to ograniczenie działalności naszej Uczelni. Istotą aktywności nas wszystkich powinny być takie działania, aby potencjalni kandydaci niezależnie od miejsca zamieszkania, dowiedzieli się o nas, a zainteresowani podjęciem studiów – przekonali się do przedstawionej przez nas oferty edukacyjnej.

Zawód marynarza jest zawodem trudnym, jednak jestem przekonany i głęboko w to wierzę, że wśród młodych ludzi w wieku akademickim jeszcze przez wiele lat znajdować się będzie potencjalnie dużo osób zainteresowanych oferowanym przez nas charakterem przyszłej pracy. Perspektywa kształcenia – to także ukierunkowanie się na studentów z innych państw i prowadzenie na studiach inżynierskich grup z wykładowym językiem angielskim. Na międzynarodowym rynku pracy ciągle przybywa ofert zatrudnienia w światowej flocie, a oficerowie wykształceni w naszych murach mają bardzo dobrą opinię i są pracownikami poszukiwanymi przez armatorów, zwłaszcza z Unii Europejskiej. Akademia Morska w Szczecinie jest dla wielu osób swoistym „oknem na świat”, oferując zawód trudny, ale poszukiwany, dający satysfakcję oraz możliwości szybkiego awansu i dobry status materialny. Ponadto, oprócz kierunków pływających decydujących o profilu i postrzeganiu naszej Uczelni, należy kontynuować rozwój kierunków lądowych, które są istotnym uzupełnieniem oferty kształcenia.

W przyszłej kadencji Uczelnia musi się też zmierzyć z efektywną eksploatacją posiadanej infrastruktury. Morski Ośrodek Szkoleniowy w Kołobrzegu jest niewątpliwym osiągnięciem i naszą wizytówką, ale też obciążeniem na przyszłość. Zapewnienie właściwego wykorzystania w najbliższych latach będzie wskaźnikiem naszej umiejętności nie tylko inwestowania, ale mądrej i efektywnej eksploatacji. Podobnie jest z nowymi budynkami na ulicy Willowej. Najbliższe zadania dla władz Uczelni to pozyskanie zewnętrznych funduszy na dokończenie tej inwestycji, a w perspektywie znalezienie najlepszej formuły na efektywną eksploatację całości infrastruktury na tej działce.

Oddzielnym problemem jest zachowanie własnej tożsamości. Nasza Uczelnia ma swoją historię i swoje korzenie. Obecnie obserwowane tendencje w sektorze uczelni publicznych preferują ich łączenie jako remedium na niedostateczne finansowanie szkolnictwa wyższego. W Szczecinie proces taki miał już miejsce. Efekty takiej polityki są katastrofalne dla podmiotów mniejszych, nastawionych na kształcenie specjalistyczne. My funkcjonujemy jako Uczelnia specjalistyczna, branżowa, finansowana przez ministra właściwego ds. gospodarki morskiej. Uważam, że jesteśmy i powinniśmy być wyróżnikiem Szczecina i Pomorza

Zachodniego. Innego rozwiązania nie ma. Bez Akademii Morskiej w Szczecinie nasze miasto i region stracą swoją pozycję nie tylko w sektorze gospodarki morskiej. Zadaniem przyszłych władz Uczelni jest promowanie naszego znaczenia dla tej części Polski oraz zabieganie o utrzymanie właściwej rangi szkolnictwa morskiego w obecnej formule.

Jeśli chcemy, by Uczelnia działała

„DOŚWIADCZENIE GWARANCJĄ STABILIZACJI”

przez następne lata, powinniśmy wspólnym wysiłkiem jej kierownictwa i pracowników położyć nacisk na:

- Studentów. Stwarzać atrakcyjne warunki studiowania oraz propagować i monitorować możliwości pracy po studiach. Doprowadzić do faktycznego uruchomienia kształcenia w języku angielskim dla grup międzynarodowych,
- Projekty. Stymulować pracowników do aktywności na tym polu zapewniając przyjazne warunki realizacji całej procedury związanej ze składaniem wniosków i realizacją przyznanych projektów,
- Pracowników. Dążyć do zapewnienia jak najlepszych warunków rozwoju naukowego i zawodowego nauczycieli akademickich oraz dbać o godne warunki pracy dla personelu naukowo-technicznego i administracyjnego.

W związku z tym jako kandydat na rektora proponuję następujący program działania na najbliższą kadencję:

1. Prowadzić aktywną politykę pozyskiwania kandydatów tak, aby nabory studentów zapewniły funkcjonowanie Uczelni w warunkach niżu demograficznego.
2. Poprawić funkcjonowanie systemu praktyk (morskich i lądowych) poprzez bardziej aktywną politykę współpracy z armatorami i innymi przedsiębiorstwami.
3. Kłaść nacisk na wychowanie w duchu „sam decydujesz o swojej przyszłości”, wprowadzając zasady konku-

rencji między studentami, rankingi na kierunkach i specjalnościach oraz system aktywnej promocji.

4. Modyfikować istniejące programy kształcenia w kierunku wykorzystania nowoczesnych metod e-learningu.

5. Rozwijać kształcenie ustawiczne adekwatne do potrzeb gospodarki morskiej i ogólnego rynku pracy.

6. Wspierać wszechstronny rozwój naukowy kadry oraz dążenia pracowników do uzyskiwania doświadczeń zawodowych.

7. Popierać działania Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Transportu przede wszystkim w zakresie dalszego rozwoju i uzyskania prawa do nadawania stopnia naukowego doktora.

8. Stymulować udział pracowników i studentów w projektach i programach uczelnianych, krajowych, Unii Europejskiej oraz światowych.

9. W dalszym ciągu rozwijać wszelkie formy współpracy międzynarodowej, upatrując w tym dodatkową szansę rozwoju i umocnienie znaczenia Uczelni.

10. W miarę dostępnych środków realizować inwestycje poprawiające konkurencyjność warunków studiowania i pracy w naszej Uczelni, kładąc zarazem nacisk na pozyskiwanie na ten cel funduszy zewnętrznych.

11. Prowadzić wszechstronną promocję działalności Uczelni w aspekcie korzyści edukacyjnych, socjologicznych i gospodarczych.

12. Budować świadomość, że nasza Uczelnia – to swoisty polski cywilny „West Point”, który jest niezbędny do właściwego funkcjonowania Szczecina, Pomorza Zachodniego i Polski.

Uważam ponadto, że dla Uczelni ważna jest kontynuacja dotychczasowych działań w zakresie współpracy z uczelniami krajowymi, właściwymi ministerstwami, przedsiębiorstwami i instytucjami sektora gospodarki morskiej oraz zintensyfikowanie współpracy w obszarze dydaktyki i nauki na arenie międzynarodowej.

Według mojej opinii, konsekwentna realizacja przedstawionego programu działania w szybko zmieniających się uwarunkowaniach zapewni stabilną pozycję naszej Akademii jako uczelni specjalistycznej, branżowej, która wypełnia swoją misję krzewienia wiedzy i prowadzenia badań naukowych z pożytkiem dla szeroko rozumianego sektora gospodarki morskiej.

AKADEMIA MORSKA W POLSKIEJ AKADEMII NAUK

W dniu 8 lutego 2016 r. dr hab. inż. Janusz Uriasz, prof. AM otrzymał powołanie na członka Komitetu Geodezji Polskiej Akademii Nauk (PAN) kadencji na lata 2016–2020. Nominację członkom nowej kadencji wręczył prof. Antoni Rogalski, dziekan Wydziału IV Nauk Technicznych PAN.

Misją Polskiej Akademii Nauk jest wszechstronna działalność na rzecz rozwoju nauki oraz ustanawiania najwyższych standardów jakości badań i norm etycznych, służąca społeczeństwu i wzbogacaniu kultury narodowej.

Więcej informacji nt. Polskiej Akademii Nauk znaleźć można na stronie www.pan.pl

Informacje dot. zakresu działalności Komitetu Geodezji PAN można znaleźć pod adresem www.gik.pan.pl.

zdjęcia: archiwum prywatne

ORAZ W POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

W dniu 11 stycznia 2016 r. dyrektor Instytutu Technologii Morskich dr hab. inż. Janusz Uriasz, prof. AM otrzymał powołanie na członka Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) na lata 2016–2019.

Nominację wręczył wicepremier Rady Ministrów, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin.

Polska Komisja Akredytacyjna jest niezależną instytucją, działającą w ramach systemu szkolnictwa wyższego w Polsce na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Podstawowym celem komisji jest wspomaganie polskich uczelni publicznych i niepu-

blicznych w osiągnięciu standardów jakościowych przyjętych dla szkolnictwa wyższego oraz w doskonaleniu jakości kształcenia.

Szersze sprawozdanie z uroczystości znajduje się na stronach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Profesor Janusz Uriasz został dodatkowo wybrany przewodniczącym Zespołu Nauk Technicznych Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Zespół ten odpowiada za doskonalenie jakości kształcenia na wszystkich kierunkach nauczania prowadzonych w obszarze nauk technicznych.

Janusz Uriasz

Zeszyty Naukowe AMS

statystyka podsumowująca działalność w 2015 roku

Za nami pierwszy rok publikacji Zeszytów Naukowych Akademii Morskiej w Szczecinie (ZN) w nowej odsłonie graficznej.

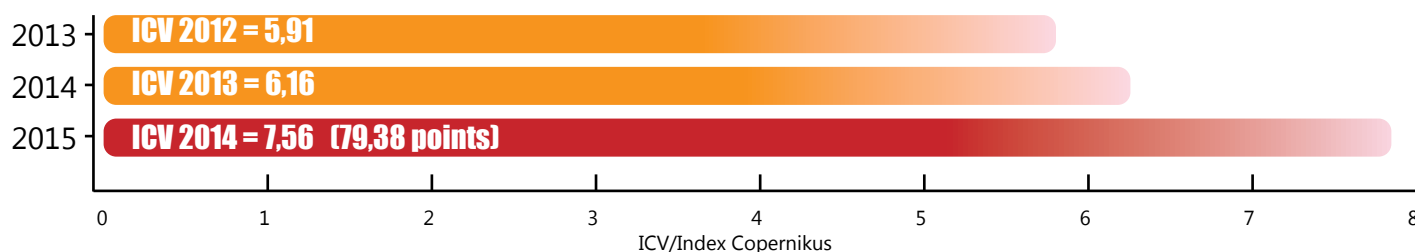

■ Rys. 1. Punktacja ZN według Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP (SJ, 2016)

W tym okresie opracowaliśmy nowe procedury wydawnicze dopasowane do realiów współczesnej nauki i nakierowane na otwarty dostęp do wyników

prac badawczych, uzyskaliśmy poprawę punktacji naszego czasopisma w rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP (LCPM, 2016) oraz w ran-

kingu Index Copernicus (IC, 2016). Odpowiednie zmiany w punktacji względem ubiegłych lat przedstawiam na rysunkach 1 i 2.

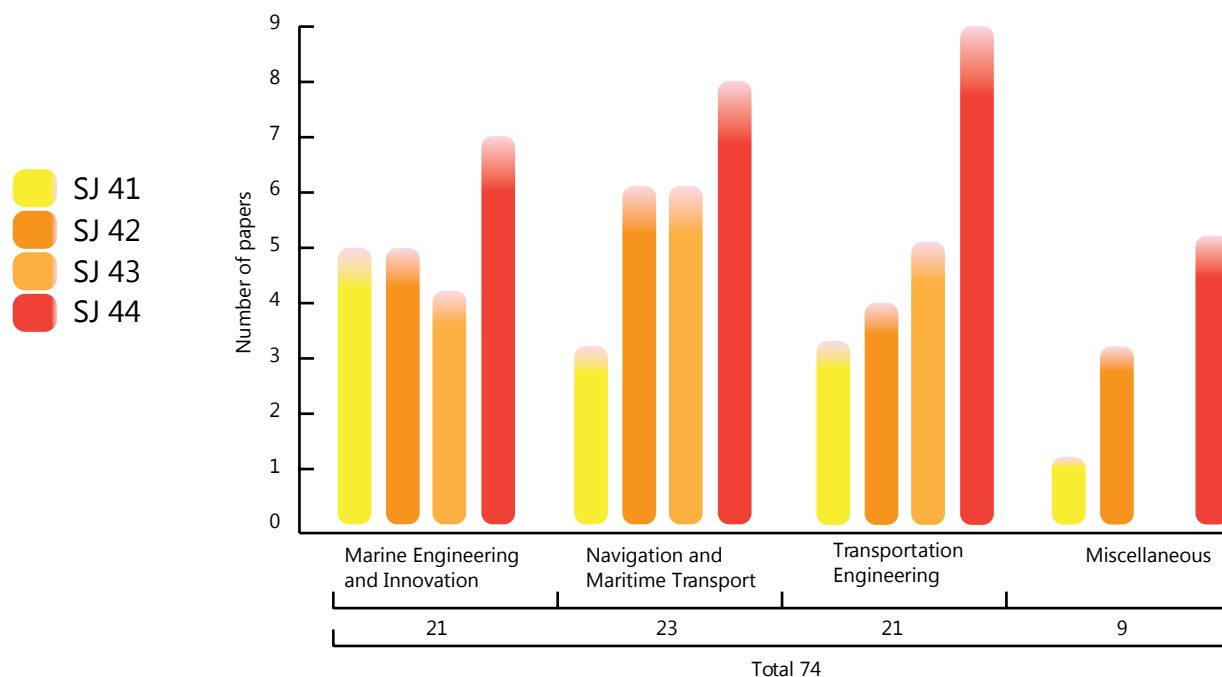

■ Rys. 2. Ocena ZN według Index Copernicus (SJ, 2016)

W roku 2015 wydaliśmy numery 41 – 44 kwartalnika. Razem opublikowaliśmy 74 artykuły, w tym w nr. 41 – 12 artykułów, nr. 42 – 18 artykułów, nr. 43 – 15 artykułów i w nr. 44 – 29 artykułów. Suma liczby autorów z poszczególnych numerów (bez uwzględnienia powtó-

rzeń w danym numerze) wyniosła 166 autorów, w tym 85 zagranicznych (51%). Szczegółową liczbę artykułów w poszczególnych sekcjach oraz całkowitą liczbę autorów z podziałem na kraj afiliacji przedstawiam odpowiednio na rysunkach 3 i 4.

Warto nadmienić, iż w 2015 nasze czasopismo naukowe zostało zaindeksowane w InfoBase Index (INFOBASE, 2016) oraz w prestiżowej bazie DOAJ (DOAJ, 2016). Wszystkie te działania poskutkowały rosnącym zainteresowaniem czasopismem ze strony czytelników. Jest to wynikiem

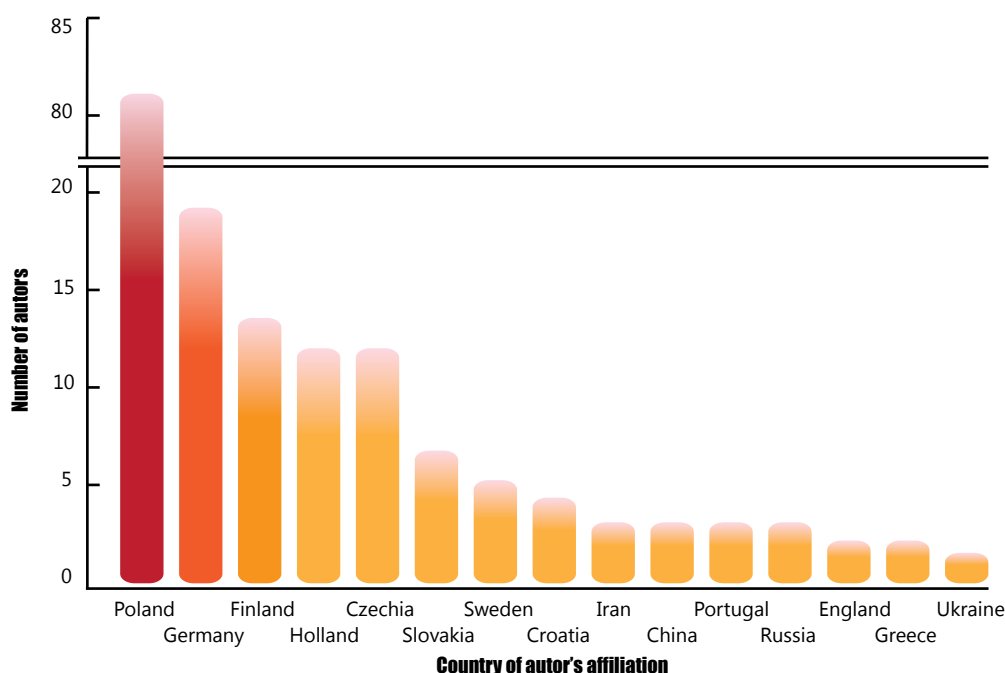
■ Rys. 3. Liczba artykułów w poszczególnych sekcjach tematycznych w kolejnych numerach ZN wydanych w roku 2015 (SJ, 2016)

wysiłku wielu osób, w tym pracowników Działu Wydawnictw Akademii Morskiej w Szczecinie, członków Rady Naukowej czasopisma oraz recenzentów i konsultantów – wszystkim tym osobom serdecznie dziękuję za ich nieoceniony wkład.

Wszystkich czytelników proszę o nadsyłanie uwag mogących poprawić jakość naszego kwartalnika, autorów zaś gorąco zachęcam do nadsyłania artykułów. W celu dostępu do elektronicznej wersji aktualnego numeru i numerów archiwal-

nych czasopisma zapraszamy do odwiedzania strony internetowej dostępnej pod adresem <http://scientific-journals.eu/>.

Leszek Chybowski
Redaktor Naczelny Zeszytów Naukowych Akademii Morskiej w Szczecinie

■ Rys. 4. Liczba autorów artykułów opublikowanych w ZN w roku 2015 z wskazaniem kraju afiliacji (SJ, 2016)

Materiały źródłowe

- DOAJ (2016) Directory of Open Access Journals. Scientific Journals of The Maritime University of Szczecin. [Online] Available from: <https://doaj.org/toc/2392-0378> [Accessed: 29th February 2016]
- INFOBASE (2016) Infobase Index. Phrase: „Scientific Journals of The Maritime University of Szczecin”. [Online] Available from: <http://www.infobaseindex.com/journal-accepted.php> [Accessed: 29th February 2016]
- IC (2016) Scientific Journals of The Maritime University of Szczecin. [Online] Available from: <http://journals.indexcopernicus.com/Zeszyty+Naukowe+Akademii+Morskiej+w+Szczecinie,p2622,6.html> [Accessed: 29th February 2016]
- LCPM (2016) Lista czasopism punktowanych MNiSW. Phrase: „Zeszyty Naukowe Akademii Morskiej w Szczecinie” [Online] Available from: <http://czasopismapunktowane.pl/> [Accessed: 29th February 2016]
- SJ (2016) Scientific Journals of the Maritime University of Szczecin [Online] Available from: <http://scientific-journals.eu/> [Accessed: 29th February 2016]

Jesteśmy w Sieci!

1 września 2015 r. oficjalnie powołano Zachodniopomorską Sieć Biur Karier (ZSBK), zrzeszającą w swoich strukturach Biura Karier następujących uczelni z województwa zachodniopomorskiego:

- Akademii Morskiej w Szczecinie,
- Akademii Sztuki w Szczecinie,
- Politechniki Koszalińskiej,
- Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum,
- Uniwersytetu Szczecińskiego,
- Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Wydział Ekonomiczny w Szczecinie,
- Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie Wydział Zamiejscowy w Szczecinie,
- Wyższej Szkoły Humanistycznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie,
- Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Szczecinie,
- Zachodniopomorskiej Szkoły Biznesu w Szczecinie,
- Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Biura Karier działające przy zachodniopomorskich uczelniach wyższych zadeklarowały wolę współpracy, a działania

*Połączenie sił to początek,
pozostanie razem to postęp,
wspólna praca to sukces.*

HENRY FORD

na rzecz podpisania porozumienia oraz nieformalna współpraca trwają już od grudnia 2014 r.

Celem Zachodniopomorskiej Sieci Biur Karier jest:

1. Wzajemna współpraca i rozwój Biur Karier oraz uczelnianych instytucji wspomagających studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy;
2. Wymiana informacji na temat realizowanych projektów i przedsięwzięć dotyczących rynku pracy, aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów, poradnictwa zawodowego;
3. Wzajemna promocja przedsięwzięć adresowanych do społeczności akademickiej oraz pracodawców, a realizowanych przez poszczególne Biura

zrzeszone w ZSBK;

4. Promocja idei Biur Karier w środowisku akademickim oraz biznesowym województwa zachodniopomorskiego;
5. Realizowanie wspólnych projektów, imprez, przedsięwzięć skierowanych do studentów i absolwentów oraz pracodawców.

ZSBK na co dzień prowadzić będzie działania w obszarach: promocji i informacji programów Unii Europejskiej, publikacji, szkoleń, współpracy z instytucjami rynku pracy oraz instytucjami otoczenia biznesu.

Za pierwszy sukces wspólnych działań Sieci należy uznać organizację Targów Peryskop, które odbyły się w dniach 3-4 marca 2016 r.

Targi Peryskop

„Peryskop pozwala wyjrzeć nieco ponad powierzchnię i dostrzec na horyzoncie niedaleki cel” – to główny cel towarzyszący Targom Peryskop, organizowanym przez Zachodniopomorską Sieć Biur Karier, Klaster Przemysłów Kreatywnych oraz Północną Izbę Gospodarczą. Jako miejsce targów wybrano Service Inter-Lab w Szczecinie, przy ul. Cukrowej 12.

Targi, które odbyły się w dniach 3–4 marca 2016 r., miały innowacyjną formułę. Ich celem była integracja nauki ze światem biznesu, budowanie więzi pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami oraz aktywizacja zawodowa studentów i absolwentów zachodniopomorskich uczelni.

Wśród wystawców znaleźli się:

1. Przedsiębiorstwa innowacyjne i kreatywne, poszukujące klientów biznesowych;
2. Biuro Karier Akademii Morskiej w Szczecinie oraz inne zrzeszone w sieci biura, poszukujące pracodawców do współpracy przy organizacji staży i praktyk;
3. Przedsiębiorstwa i instytucje poszukujące pracowników, stażystów i praktykantów;
4. Instytucje wspierające finansowanie działalności przedsiębiorstwa.

Targom Peryskop towarzyszyły liczne prelekcje, dyskusje i ciekawe szkolenia, z których każdy zainteresowany mógł skorzystać. Mając na uwadze innowacyjną formę Targów, szkolenia poruszały różnorodne zagadnienia, m.in. wykład nt. talentów, rekrutacji, autoprezentacji, budowania zespołu, ale także poziomu wynagrodzeń na różnych stanowiskach czy sposobów finansowania działalności firm.

Studenci Akademii Morskiej, którzy licznie uczestniczyli w Targach, byli szczególnie zainteresowani spotkaniami z firmami z regionu. Ich rozmowy dotyczyły praktyk zawodowych oraz możliwości zatrudnienia po studiach. Każdy ze studentów naszej uczelni, jeszcze przed Targami, mógł skorzystać z konsultacji dokumentów aplikacyjnych w Biurze Karier oraz dowiedzieć się, jak prawidłowo przygotować się do rozmowy z przedstawicielami firm. Targi zgromadziły blisko 50 różnych pracodawców, m.in. z branży produkcyjnej, logistyki czy IT.

Katarzyna Erlichowska, Paulina Olenkowicz-Królasik

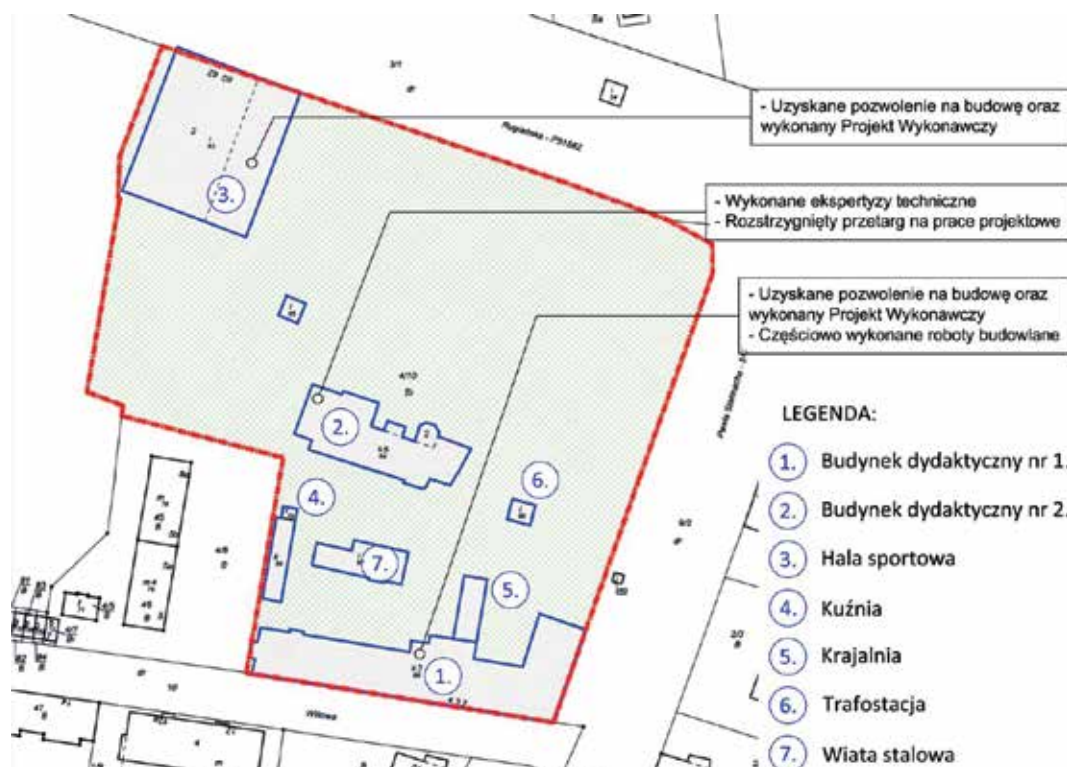
Zdjęcia: Paulina Olenkowicz-Królasik

NA WILLOWEJ SIĘ DZIEJE

Akademia Morska
w Szczecinie
Wydział Mechaniczny

Instytut Podstawowych
Nauk Technicznych
Instytut Elektrotechniki
i Automatyki Okrętowej
Katedra Diagnostyki
i Remontów Maszyn

To, że Akademia Morska stanie się właścicielem budynków dawnego Zespołu Szkół Technicznych i Morskich w Szczecinie przy ul. Willowej 2–4, dokonało się 18 grudnia 2014 roku, kiedy to podpisano akt notarialny dotyczący sprzedaży wspomnianej nieruchomości pomiędzy Miastem Szczecin a naszą Alma Mater.

Dzięki decyzji szczecińskich radnych uczelnia mogła wykupić obiekt wraz z terenem za jeden procent jego wartości – szacowana wartość całości wynosi ok. 12 mln zł. Łączna powierzchnia gruntowa kompleksu w pobliżu terenów dawnej Stoczni Szczecińskiej (rejon ulic Willowa – Pawła Stalmacha – Rugiańska) to 22 945 m², na której posadowione są budynki: dydaktyczny, dydaktyczno-warsztatowy, hala sportowa, trafostacja, kralnia, rozdzielnia, kuźnia, wiata i portiernia (por. AAM 1(85)/2015).

Akademia Morska jako specyficzna uczelnia kształci swoich studentów zgodnie z wymogami ustalonymi przez International Maritime Organization (IMO), co niesie za sobą konieczność spełnienia restrykcyjnych warunków nauczania, które nie występują na innych uczelniach. Dotyczy to programów kształcenia i posiadania specjalistycznych laboratoriów czy symulatorów. Ponadto nauczanie ma

swoje oparcie o Konwencję o Kwalifikacjach Marynarzy i Sposobie Pełnienia Wacht (STCW 95) oraz Konwencje SOLAS i MARPOL, a także musi spełniać minima programowe Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i rozporządzenia o Kwalifikacjach Marynarzy wydanego przez ministra właściwego ds. gospodarki morskiej, sankcjonujące podległość Konwencji STCW 95 (wymusza ona kształcenie i praktyczną naukę na urządzeniach rzeczywistych, np. na statkach i za pomocą symulatorów). Inwestycja poczyniona przy ul. Willowej stanowi odpowiedź na potrzebę utrzymania należytego poziomu nauczania i rozwoju naukowo-badawczego. Nowe miejsce na uczelnianej mapie ma posłużyć w głównej mierze Wydziałowi Mechanicznemu i jego rozwojowi. Jednostka może poszczycić się czterokrotnym zwiększeniem naborów studentów, poszerzeniem kadry naukowo-dydaktycznej i posiadaniem uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn. Ogromną bolączką mechaników jest obiekt przy ul. Podgórznej w Szczecinie, wzniesiony w latach 20. XX wieku, który nie spełnia wymagań przeciwpożarowych, szczególnie w od-

niesieniu do bezpieczeństwa ewakuacji. Docelowe przeniesienie całego Wydziału Mechanicznego w nowe miejsce jest zatem rozwiązaniem służącym zarówno polepszeniu warunków nauczania dla prężnej jednostki, jak i otwierającym drzwi rozwojowi dydaktycznemu i naukowo-badawczemu. Efekty z całą pewnością zobaczymy szybko.

Od momentu przejęcia kompleksu i dalej jego zakupu rozpoczęło się porządkowanie, przebudowy i prace remontowe na terenie zespołu szkół, a kolejne działania doprowadziły w październiku 2015 roku do otwarcia nowego, pierwszego w Polsce, innowacyjnego laboratorium Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska. Dzieło to zostało zrealizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (1.2.2 Infrastruktura B+R), a samo centrum prowadzi badania dla firm z branży morskiej i lądowej, które eksploatują maszyny, jak również tych, które zajmują się ochroną środowiska. Niewątpliwie laboratorium pozwala na prowadzenie nowoczesnych badań, np. nad jakością rozpylania paliw i odpadów ropopochodnych czy oceną stanu technicznego silników, umożliwia także rozwój samej dziedziny badań, a w skali kraju i Europy wpływa na znaczne

fot. T. Kwiatkowski

■ W oczekiwaniu na pierwsze zajęcia

podwyższenie konkurencyjności regionu. W centrum znajduje się 8 specjalistycznych urządzeń badawczych wraz z niezbędnym wyposażeniem (por. AAM 4(88)/2015).

Otwarcie laboratorium to bardzo ważny etap w rozwoju kompleksu przy ul. Willowej, który oczywiście nie zatrzymał pozostałych prac remontowo-organizacyjnych. Równocześnie przygotowywano część dydaktyczną i laboratoryjną, tak by w styczniu i lutym 2016 roku w budynku dydaktycznym nr 1 jako pierwsi mogli urządzać się pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Mechanicznego, administracja, a sale wykładowe i laboratoryjne zapęłniać się niezbędnymi sprzętami, wyposażeniem i pomocami. Jak zawsze w takich sytuacjach jest gros działań – począwszy od położenia wykładzin po instalowanie specjalistycznych urządzeń.

Niejednokrotnie pojawiają się trudności, nie wszystko działa sprawnie, czy jest na właściwym miejscu, czy w ogóle można znaleźć miejsce dla czegoś, co jest niezbędne, a o czym zapomniano. Ale wspólne wysiłki doprowadzają do pozytywnego finału.

Obecnie w budynku dydaktycznym nr 1 znajdują się przeniesione z Instytutu Podstawowych Nauk Technicznych – Zakład Inżynierii Materiałów Okrętowych bez laboratoriów (zostają one jeszcze przy ul. Podgórnej) i Zakład Podstaw Budowy i Eksploatacji Maszyn. Na Wałach Chrobrego pozostaje z tej jednostki wyłącznie Zakład Mechaniki Technicznej. Instytut Eksploatacji Siłowni Okrętowych ze swoimi zakładami – Zakład Maszyn i Urządzeń Okrętowych, Zakład Siłowni Okrętowych, Laboratorium Siłowni Okrętowych i Wydziałowe Laboratorium

Badawcze – zostaje także w starym miejscu na Wałach Chrobrego. W przypadku Instytutu Elektrotechniki i Automatyki Okrętowej na Willową w całości przeniósł się Zakład Automatyki i Robotyki oraz częściowo Katedra Diagnostyki i Remontów Maszyn. W budynku głównym na Wałach pozostaje Zakład Elektrotechniki i Elektrowni Okrętowej oraz Katedra Fizyki i Chemii.

Wszyscy użytkownicy kompleksu muszą rozpoznać się w terenie, ze wszystkim zaznajomić, a nawet znaleźć najlepsze sposoby dotarcia do Willowej – dość znacznie oddalonej od głównej siedziby uczelni. Wizyta redakcji AAM i rozmowy z pracownikami pozwoliły obejrzeć miejsce, poznać jego możliwości, zajrzeć przez bulaje do sal i poczuć morskiego ducha w budynku, który dzięki wszystkim tam obecnym zaczyna nabierać

■ Przejęte przez Akademię Morską budynki przy ul. Willowej

fot. archiwum

■ Panowie mgr Krzysztof Kaniewski i dr inż. Mariusz Sosnowski jako jedni z pierwszych przenieśli się na Willową

■ Poprzez atrakcyjne bulaje mogliśmy podejrzeć zasłuchanych studentów

■ Pierwsze godziny na Willowej

■ Niektóre zajęcia i wykłady jeszcze przez jakiś czas będą odbywały się przy ul. Podgórnej

■ Pani Magdalena Szyrwińska z sekretariatu IPNT

swojego kształtu, charakteru i wyrazu. Każdy zakątek tchnie nowością i świeżością. Ci, którzy po wielu latach przenoszą się, z pewnością długo odczuwać będą sentyment za tym, co było, i nie unikną porównywania. Jednak życie w nowym kompleksie z każdym dniem nabiera rozpędu. Na remont czeka budynek dydaktyczny nr 2, będący docelowo częścią wykładową oraz hala sportowa.

Marzeniem wszystkich, którzy mogli poświęcić chwilę swojego czasu na rozmowę, było jedno – stacja Szczecińskiego Roweru Miejskiego. Byłoby wspaniale, by mogło się ziścić.

Specjalne podziękowania za pomoc w realizacji artykułu składam na ręce dziekana Wydziału Mechanicznego dr. hab. inż. Zbigniewa Matuszaka prof. AM, dr. inż. Mariusza Sosnowskiego i mgr. Krzysztofa Kaniewskiego, pani Magdaleny Szyrwińskiej z sekretariatu Instytutu Podstawowych Nauk Technicznych, Wiesławy Zdziarskiej – kierownika obiektu dydaktycznego przy ul. Podgórnej, mgr. inż. Pawła Kolbiarza z Działu Inwestycji.

Adriana Nowakowska

Konferencja – Port morski

21 stycznia 2016 r. w Szczecinie odbyła się konferencja naukowa: Port morski jako lokalny i regionalny biegun wzrostu gospodarczego.

Spotkanie zorganizowane zostało przez Zakład Organizacji i Zarządzania Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Transportu Akademii Morskiej w Szczecinie we współpracy ze Stowarzyszeniem Zachodniopomorski Klaster Morski. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął minister gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Marek Gróbarczyk oraz prorektor ds. nauki Akademii Morskiej w Szczecinie dr hab. inż. Artur Bejger, prof. nadzw. AM. Spotkanie odbyło się w Centrum Kultury Euroregionu – Starej Rzeźni. Organizatorzy w swych działaniach wspierani byli także przez studentów Koła Naukowego Logistyki i Transportu, działającego pod kierunkiem naukowym dr inż. Krystiana Pietrzaka przy Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym Transportu AM.

Tematem przewodnim konferencji była rola portu morskiego z jego funkcjami przedmiotowymi (transportową, handlową, przemysłową i logistyczno-dystrybucyjną) oraz przestrzennymi (miastotwórczą, miejską, regionotwórczą i regionalną) w stymulowaniu wzrostu gospodarczego regionu. Celem konferencji było pokazanie portu morskiego jako przestrzeni społeczno-gospodarczej o szerokim oddziaływaniu na otoczenie, w której zachodzi szereg różnych procesów gospodarczych i społecznych. Intencją

organizatorów było ponadto wskazanie, że port morski to nie tylko infrastruktura i środki transportu, ale de facto platforma logistyczna, gdzie szeroki asortyment usług spedycyjno-logistycznych wzbogacony jest różnorodną produkcją.

Konferencja zgromadziła blisko 100 uczestników, reprezentujących różne środowiska: naukowe, administracyjne, prawnicze, a także – co szczególnie istotne w aspekcie współpracy nauki i biznesu – lokalne i regionalne środowisko gospodarcze. Gości powitał przewodniczący Komitetu Naukowego dr inż. Andrzej Montwiłł, wprowadzając uczestników w problematykę spotkania, a oficjalnego otwarcia dokonał prorektor dr hab. inż. Artur Bejger, prof. nadzw. AM. Słowo wstępne wygłosił także podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Paweł Brzezicki, który przedstawił zgromadzonym główne założenia polityki morskiej przyjęte na rozpoczętą kadencję nowego rządu RP. Szczególnie istotne były słowa odnoszące się do założeń tzw. ustawy stoczniowej, której celem nadrzędnym ma być odbudowa przemysłu stoczniowego.

Obrady konferencji podzielone zostały na trzy panele. Pierwszy prowadziła dr hab. inż. Zofia Jóźwiak, prof. nadzw. AM, dziekan WIET. Jego problematyka objęła zagadnienie portu morskiego jako stymulatora wzrostu społeczno-gospodarczego regionu. Drugi panel, prowadzony przez dr inż. Andrzeja Montwiłła, dotyczył istoty funkcji przedmiotowych portu

w rozwoju społeczno-gospodarczym aglomeracji portowych, ostatni natomiast, moderowany przez dr. Dariusza Bernackiego, podejmował zagadnienie portu morskiego jako centrum logistycznego o wieloaspektowym oddziaływaniu na otoczenie.

Wśród prelegentów znaleźli się przedstawiciele: szczecińskiego środowiska naukowego (Akademii Morskiej, Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego), kancelarii prawnych od lat związanych z problematyką gospodarki morskiej i przemysłu stoczniowego (Marek Czernis Kancelaria Radcy Prawnego), środowiska gospodarczego (Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police SA, ECDDP Rechtsanwaltsgesellschaft mbH, Bulk Cargo – Port Szczecin Sp. z o.o., Waimea Group), a także reprezentanci Zarządu Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA oraz prezes Zarządu Stowarzyszenia Zachodniopomorski Klaster Morski Andrzej Podlasiński. Takie zróżnicowanie, zarówno wśród prelegentów, jak i uczestników, pozwoliło na to, by konferencja prócz czysto naukowego charakteru stała się także miejscem wymiany praktycznych zagadnień związanych z funkcjonowaniem portu jako całości, jak i przedsiębiorstw działających w jego przestrzeni.

Zaprezentowane wystąpienia były okazją do zobrazowania istoty działania współczesnych przedsiębiorstw w sektorach: usługowym i produkcyjnym wykorzystujących w swojej działalności porty morskie.

Podczas wszystkich sesji wystąpieniom prelegentów towarzyszyła intensywna dyskusja. Ożywioną polemikę można było także zauważyć podczas przerw kawowych i lunchu, gdzie uczestnicy mogli wymienić się swoimi spostrzeżeniami.

Spotkanie podsumował przewodniczący Komitetu Naukowego dr inż. Andrzej Montwiłł, dziękując uczestnikom za aktywny udział w spotkaniu i w dyskusji. Podziękował wszystkim osobom zaangażowanym w organizację wydarzenia i wyraził nadzieję na podobne lub większe zainteresowanie konferencją w przyszłym roku.

Oliwia Pietrzak
Przewodnicząca
Komitetu Organizacyjnego

boot Düsseldorf

Największe halowe targi żeglarskie na świecie

Ostatnich dziewięć dni stycznia br. to iście królewska uczta dla fanów żeglarstwa. W tym czasie w Düsseldorfie (Niemcy) odbywały się największe na świecie cykliczne halowe targi żeglarskie „boot Düsseldorf”. Po raz kolejny na terenie 17 ogromnych pawilonów wystawienniczych skrzyżowały się drogi przedstawicieli branży i miłośników sportów wodnych oraz rekreacji morskiej z 52 krajów naszego globu. Organizatorzy policzyli, że w tej niezwykle spektakularnej imprezie uczestniczyło 247 tysięcy odwiedzających. W porównaniu do roku 2015 było to o 2,8% więcej.

Goście targów mogli przyrzeć się 1800 jednostkom – zarówno pięknym jachtom żaglowym, katamaranom, jak i luksusowym łodziom motorowym, zobaczyć nowości w kitesurfingu, nurkowaniu, kajakarstwie z wieloma jego odmianami czy tradycyjnym wędkarstwie. Nie zabrakło

oczywiście najgorętszych trendów z dziedziny sportów wodnych, jakimi są skimboarding – sport polegający na jeździe (ślizgu) na desce po fali lub płytce warstwie wody i wakeboarding – płynięcie po powierzchni wody na desce, trzymając się liny ciągniętej przez łódź lub za pomocą wyciągu – odmiana ta powstała z połączenia nart wodnych, snowboardingu i surfing. Entuzjaści wodnych przyjemności byli pod ogromnym wrażeniem możliwości, które przygotował dla nich specjalistyczny przemysł.

Nie koniec jednak na tym. Na targach można było znaleźć wszelkie akceso-

ria żeglarskie, silniki, sprzęt ratunkowy i do asekuracji, instrumenty nawigacyjne i elektronikę jachtową. Premiery i nowinki stanowiły wizytówkę wystawców przygotowaną na nadchodzący sezon – oferty producentów i dystrybutorów odzieży żeglarskiej oraz sportowej, propozycje regionów turystycznych zachęających do aktywnego wypoczynku nad wodą i na wodzie. Na targach promowały się także firmy zajmujące się czarterowaniem jachtów, byli przedstawiciele akwenów żeglarskich, marin i ciekawych miejsc do uprawiania sportów wodnych. Nie zabrakło również sprzętu do uprawiania

kajakarstwa, który w tym roku podwoił swoje znaczenie, oraz zakątki, w których obok akcesoriów żeglarskich, można było zobaczyć i kupić

1 Nowe trendy w sporcie

2 Akcesoria sportowe

3 Podwodny świat

4

4 Jachty motorowe

5 Łodzie motorowe

6 jachty wielkopowierzchniowe

7 Sztuka marynistyczna

9 Łodzie motorowe

10 Małe jednostki motorowe – Pontony, Skutery wodne i inne

10

11

12

wiecie

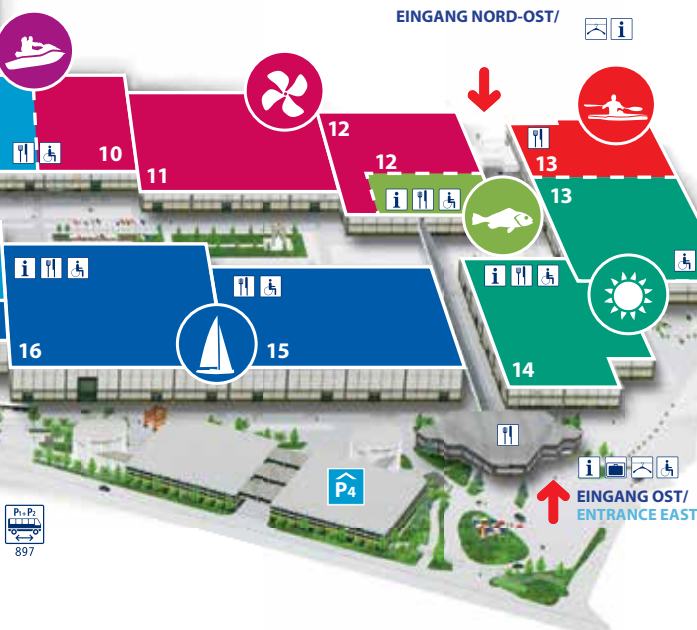
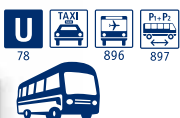
arstwa, nurkowania i windsurfingu, można było naturalnie wypróbować. Sztuczna rzeka, ogromny basen do wodnych szaleństw czy staw dla wędkarzy to niebanalne rozwiązania, by pomimo możliwości akcesoriów i wyposażenia poczuć dreszcz emocji. W każdym miejscu miały miejsce pokazy i warsztaty pokazujące funkcjonowanie sprzętów akcesoriów czy przybliżające czynności w wodzie.

Na targach w Düsseldorfie nie zabrakło również polskiej firmy. Niejednokrotnie miały one okazałe stanowiska, na których wystawiano jednostki warte dużej uwagi.

Wspaniale zaprezentował się największy polski producent jachtów Delphia Yachts – znany i ceniony na świecie czy innowacyjna stocznia Galeon – specjalizująca się w produkcji jachtów luksusowych i łodzi motorowych, będąca wiodącym producentem tych jednostek w Europie. Umknąć uwadze nie pozwoliło przedsiębiorstwo VIKO YACHTS, które od połowy lat 80. parę się budową jachtów i jest także marką rozpoznawalną dla Europejczyków. Z ogromną ciekawością wchodziło się do modułu zwanego Water Home – domu na wodzie, wprost z Aleksandrowa Łódzkiego, którego producent firma NOMADREAM pokazała zwiedzającym całoroczny, pływający dom dla czterech osób.

Miłośnicy żeglarstwa, sportów wodnych i turystyki morskiej mieli wspaniałą okazję, by zająć w czasie targów do tego świata, pełnego barw, kolorów, kształtów, prostoty lub luksusu – świata wypełnionego doznaniem i marzeniami. W każdym miejscu poczuć można było wiatr we włosach.

Adriana Nowakowska

akcesoria
niki, wyposażenie techniczne
akcesoria silniki i wyposażenie łodzi
wyposażenie marin, odzież do sportów wodnych
akcesoria wyposażenie i centrum wędkarskie

13 Turystyka wodna
czartery, szkoły żeglarskie, mariny,
świat sportów wioślarskich
14 Turystyka wodna
czartery, szkoły żeglarskie, mariny,
rejsy

15 Jachty żaglowe

16 Żeglarstwo
17 Łodzie motorowe
jachty stalowe

ROZNIKA ZATONIECIA PROMU „JAN HEWELIUSZ”

*Żywiół morza nie jest ani wrogi,
ani przyjacielski, ale jest bezwzględny
i wymaga od marynarza ciągłego napięcia
uwagi, żeby nie zostać pokonanym.*

*Żywiół morski nie pozwala się lekceważyć
i nie ma tu znaczenia, czy dzieje się to
na Bałtyku czy na Pacyfiku*

– dźwięcznie brzmiały słowa apelu

14 stycznia 2016 r. na Cmentarzu Centralnym przy pomnikach pamięci ofiar katastrofy promu „Jan Heweliusz” i „Tym, którzy nie powrócili z morza” odbył się Apel Pamięci zaginionych podczas katastrofy. Tradycyjnie odczytano nazwiska osób, złożono wieńce i zapalono znicze.

W uroczystości wzięli udział pracownicy Akademii Morskiej w Szczecinie oraz studenci z Kompanii Honorowej Akademii Morskiej w Szczecinie z Wydziału Nawigacyjnego, Mechanicznego i Inżynierijno-Ekonomicznego Transportu.

Joanna Pleszko

fot. T. Kwiatkowski

Maija Lappi,
Tadeusz Borkowski,
Jarosław Myśków

Monografia powstała jako jeden z efektów działań międzynarodowej grupy naukowców współpracujących w ramach grantu badawczego BSR Innoship 2011-2014 – „Współpraca krajów regionu Morza Bałtyckiego na rzecz zmniejszenia emisji ze statków i portów poprzez konkurencyjność opierającą się na wiedzy i innowacji”. W pracy opisano przepisy dotyczące zapobiegania zanieczyszczaniu powietrza przez statki i obowiązujące ramy prawne IMO, przybliżono zjawisko emisji związków pochodzących ze spalinowych silników okrętowych napędów głównych, pomocniczych spalinowych silników prądotwórczych i kotłów okrętowych oraz możliwości ograniczania emisji poszczególnych składników spalin. Omówiono nowoczesne technologie stosowane na statkach oraz zalety i wady wynikające ze stosowania różnych metod oczyszczania spalin.

SYSTEMY TRANSPORTU PASAŻERSKIEGO W REGIONACH – FUNKCJONOWANIE, KSZTAŁTOWANIE, ROZWÓJ. PRZYKŁAD WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Oliwia Pietrzak

Praca dotyczy funkcjonowania, kształtowania i rozwoju systemów transportu pasażerskiego w ujęciu regionalnym. Prezentuje wybrane wyniki badań zrealizowanych wśród jednostek samorządowych oraz użytkowników systemu transportu pasażerskiego regionu zachodniopomorskiego, a także autorską koncepcję kształtowania systemu transportu pasażerskiego w województwie zachodniopomorskim. Podjęta tematyka wynika głównie z zachodzących przemian społeczno-gospodarczych, które zdefiniowały konieczność poszukiwania rozwiązań zapewniających jak najwyższy stopień zaspokojenia potrzeb komunikacyjnych użytkowników systemów transportowych.

TOWAROWY TRANSPORT KOLEJOWY W POLSCE. KONKURENCJA I KONKURENCYJNOŚĆ

Krystian Pietrzak

Książka podejmuje problematykę funkcjonowania kolejowego transportu towarowego w aspekcie zmian zachodzących na europejskim rynku usług transportowych. Dla realizacji założonych w niej celów autor dokonał przeglądu pojęć związanych z rynkiem, konkurencją, konkurencyjnością, liberalizacją oraz deregulacją, odnosząc się również do rynku usług transportowych. Część empiryczna pracy objęła zagadnienia praktyczne dotyczące rynku kolejowego w Polsce, w tym przeprowadzonych procesów liberalizacji oraz oceny jego konkurencyjności względem innych gałęzi transportu.

ROLA SYNERGIZMU I KRÓTKOOKRESOWYCH ZJAWISK ELEKTROCHEMICZNYCH W ROZWOJU NISZCZENIA EROZYJNO-KAWITACYJNEGO MATERIAŁÓW METALOWYCH

Jarosław Chmiel

Genezę powstania pracy są prowadzone przez autora wieloletnie badania zjawisk zużycia części maszyn i pędników okrętowych oraz anomalii występujących w tych procesach. Badania zostały wykonane we współpracy z wydziałami eksploatacyjnymi armatorów oraz z instytucjami klasyfikacyjnymi. Dotyczą zjawisk zużycia środków transportu w powiązaniu ze specyfiką środowiska morskiego i nadmorskiego, ze szczególnym uwzględnieniem transportu ładunków płynnych.

TELEDETEKCJA – WYKORZYSTANIE ZDALNEJ INFORMACJI

Józef Sanecki,
Grzegorz Stępień,
Jan J. Konieczny,
Julian Niebylski,
Andrzej Klewski

Opracowanie jest kontynuacją i rozszerzeniem wydanej w 2006 roku przez WNT książki „Teledetekcja – pozyskiwanie danych” pod redakcją Józefa Saneckiego. Autorzy omówili różne techniki opracowania zdalnie pozyskanej informacji. Monografia może być przydatna dla pracowników inżynierijno-technicznych biorących udział w opracowaniu zdalnie pozyskanej informacji, głównie dla specjalistów z geodezji i kartografii, geologii i geografii, ochrony środowiska, meteorologii i geoinformatyki, a także budownictwa i inżynierii środowiska.

ZESZYTY NAUKOWE AKADEMII MORSKIEJ W SZCZECINIE

Pod redakcją
Leszka Chybowskiego

Nr 44 (116)

Zeszyt między innymi zawiera materiały dotyczące analizy charakterystyk układów napędowych statków, prac nad jednoskładnikowymi kompozytami poliestrowymi. Poświęcony jest on także wykorzystaniu systemów GNSS i technologii radarowej na statkach, optymalizacji tras morskich czy też oprzyrządowaniu nawigacyjnemu w obszarze trasy Morza Północnego. Zamieszczono w nim artykuły na temat poprawy efektywności i bezpieczeństwa eksploatacji środków transportu, portów i systemów zaopatrzenia oraz prace poświęcone analizie przyczynowo-skutkowej pożarów na statkach.

Zaślubiny Polski z morzem

Uroczystości regionalne 96 rocznicy zaślubin Polski z Morzem zostały połączone z 76 rocznicą wywózki Polaków na Sybir i zorganizowane 13 lutego br. w Kołobrzegu.

Symposium poprzedziła uroczysta msza św. koncelebrowana w katedrze, po której uczestnicy przeszli do Muzeum Oręża Polskiego. Moderatorem obu części i jednym z dwóch prelegentów był kpt. ż.w. Józef Gawłowicz. Wśród zaproszonych gości byli: marszałek senior Sejmu RP Kornel Morawiecki, ministrowie – panowie Mariusz Błaszczak, Jan Szyszko i Marek Gróbarczyk, doradca prezydenta, posłowie i samorządowcy naszego województwa i pomorskiego.

Marszałek senior odebrał nagrodę Polskiego Stowarzyszenia Morskiego Gospodarczego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Wyróżniono też innych członków stowarzyszenia: ks. Stanisława Małkowskiego i b. posła Stanisława Wądołowskiego, doceniając ich pracę i zaangażowanie w działalności na rzecz gospodarki morskiej i wolności słowa – jest to stylizowana fala morska z granitu ze srebrną aplikacją, na której umieszczono napis: Animus et semper Fidelis (odważny i zawsze wierny) – zdjęcie obok.

Kapitan J. Gawłowicz – jak przystało na wytrawnego mistrza mowy – bardzo obrazowo przedstawił problem morza w przestrzeni historycznej, podkreślając jego wagę i znaczenie dla Polski, co zostało nagrodzone gromkimi brawami.

TJ

■ Od lewej: marszałek RP Kornel Morawiecki, kpt.ż.w. Józef Gawłowicz, dyr. Aleksander Ostasz

fot. archiwum organizatora

DOSTĘP POLSKI DO MORZA NA PRZESTRZENI DZIEJÓW

PIASTOWIE

Prowadzili politykę propanstwową. Książę Mieszko I sprawował władzę od 960 do 992 roku. Zjednoczył plemiona, powiększył obszar kraju, przyjął chrzest, walczył z Wietetami. W roku 972 pod Cedynią zwyciężył wojska Hodona i Zygfrida von Walbec. Poprzez sojusze lub siłę militarną podporządkował sobie Kujawy oraz prawdopodobnie Pomorze Wschodnie i Mazowsze. Przez większość okresu swojego panowania toczył walki o Pomorze Zachodnie, zajmując je po rzece Odrę.

Bolesław Chrobry – do Gdańska w 997 roku wysłał Św. Wojciecha dla szerzenia

wiary (pierwsza wieść o tym grodzie zwanym Gyddanyzc). Krótka utrata Pomorza Zachodniego za Chrobrego.

Kazimierz I Odnowiciel, syn Mieszka II, zajął w 1047 r. Pomorze Gdańskie.

Bolesław Krzywousty, syn Władysława Hermana, w 1116 r. przyłączył Pomorze Gdańskie, zaś Zachodnie ze Szczecinem pozostawił pod hołdowniczymi rządami ochrzczonych Gryfitów. Powstały biskupstwa: Kamień (1140), Lubusz (1124), Włocławek (1124). Znani misjonarze to: Bernard Hiszpan i Otto z Bambergu. Mapa Polski Piastów miała wybrzeże Bałtyku zbliżone do dzisiejszego.

Rozbicie dzielnicowe (1138 – 1320) związane z testamentem księcia. Skutkiem tego w 1181 r. Pomorze Zachodnie dostaje Cesarstwo Niemieckie. Narasta częściowa germanizacja. W roku 1226 Konrad Mazowiecki dał Krzyżakom Ziemię Chełmińską.

Przemysław II po śmierci księcia gdańskiego Mściwoja II w 1294, zgodnie z ustaleniami układu kępińskiego z 1282, objął Pomorze Gdańskie. Wzmocniło to jego pozycję i umożliwiło koronację na króla Polski.

Władysław Łokietek w grudniu 1306 r. objął w posiadanie Pomorze Gdańskie.

Gdy w roku 1308 Brandenburgii napadła na Gdańsk, poprosił o pomoc Krzyżaków, jednak został przez nich zdradzony, tracąc na ich rzecz Pomorze.

Kazimierz Wielki nie odzyskał Pomorza Gdańskiego, ale w roku 1345 odzyskał Kujawy i Ziemię Dobrzyńską oraz zjednoczył kraj.

JAGIELLONOWIE

Zwycięstwo pod Grunwaldem Władysława Jagiełły nie zostało wykorzystane – na mocy pokoju toruńskiego nie udało się odzyskać Pomorza Gdańskiego.

Kazimierz Jagiellończyk (1447–1492). Jeden z najaktywniejszych polskich władców, za panowania którego Korona, pokonując zakon krzyżacki w wojnie trzynastoletniej, odzyskała po 158 latach Pomorze Gdańskie.

Przyjaźni Polsce byli Gryfici, uprawiający rybołówstwo. Szlaki śledziowe prowadziły z Wolina i Kołobrzegu do Wrocławia, Łodzi i Krakowa. W epoce

Jagiellonów wybitny Gryfita Bogusław X Wielki rządził Pomorzem Zachodnim. Jego pobyt na dworze Kazimierza Jagiellończyka to przyjaźń królewiczów, później ślub z Anną Jagiellonką.

W roku 1503 Bogusław X proponuje Aleksandrowi Jagiellończykowi swoje księstwo jako lenno Polski, ale królowi brak zdecydowania do podjęcia decyzji. To było wielkim błędem. Aleksander umiera w 1506 roku, a królem zostaje Zygmunt I, zwany Starym. W roku 1513 Bogusław X ponawia swoją ofertę lenna, ale Zygmunt Stary ją odracza, więc Bogusław X składa przysięgę hołdowniczą cesarzowi Karolowi V.

Wielki Mistrz Krzyżaków otrzymuje za radą Kopernika i Kalimacha propozycję przeniesienia zakonu na Podole, gdzie jego dzielni rycerze mogliby wykazać się męstwem w walce z Turkami, gdyż na północy Polski i Litwy nie ma już kogo nawracać. Propozycja zostaje odrzucona.

Zygmunt Stary powołał pierwszą flotę kaperską. Wzięła ona udział w wojnie litewsko-moskiewskiej 1512–1522. Operując na wschodnim Bałtyku, przerywała handel morski pomiędzy Wielkim Księstwem Moskiewskim a krajami zachodnioeuropejskimi. W czasie wojny polsko-krzyżackiej 1519–1521 flota ta wzięła udział w blokadzie Królewca. Jednak po zawarciu w 1522 rozejmu kończącego wojnę litewsko-moskiewską zlikwidowano flotę kaperską.

Zygmunt August w roku 1560 powołuje drugą flotę kaperską w związku z narastającym zagrożeniem ze strony Rosji i Szwecji. W 1568 powołano Komisję Morską, pierwszy polski urząd morski, do którego zadań należała organizacja floty kaperskiej, a od 1570 tworzenie regularnej polskiej floty wojennej. Komisja ta opracowała artykuły morskie, które stanowiły pierwszy polski regulamin służby okrętowej. W tym czasie rozwija się Elbląg, gdzie wybudowano pierwsze okręty (m.in.

■ Karykatura Europy bez państwa polskiego

galeon Smok). Po zgonie króla flota zostaje rozproszona, a galeon podpalony przez gdańszczan. Arcybiskup lwowski Jan Dymitr Solikowski, sekretarz królewski, legat papieża Klemensa VIII, był najwybitniejszym znawcą spraw morskich oraz biskup Marcin Kromer.

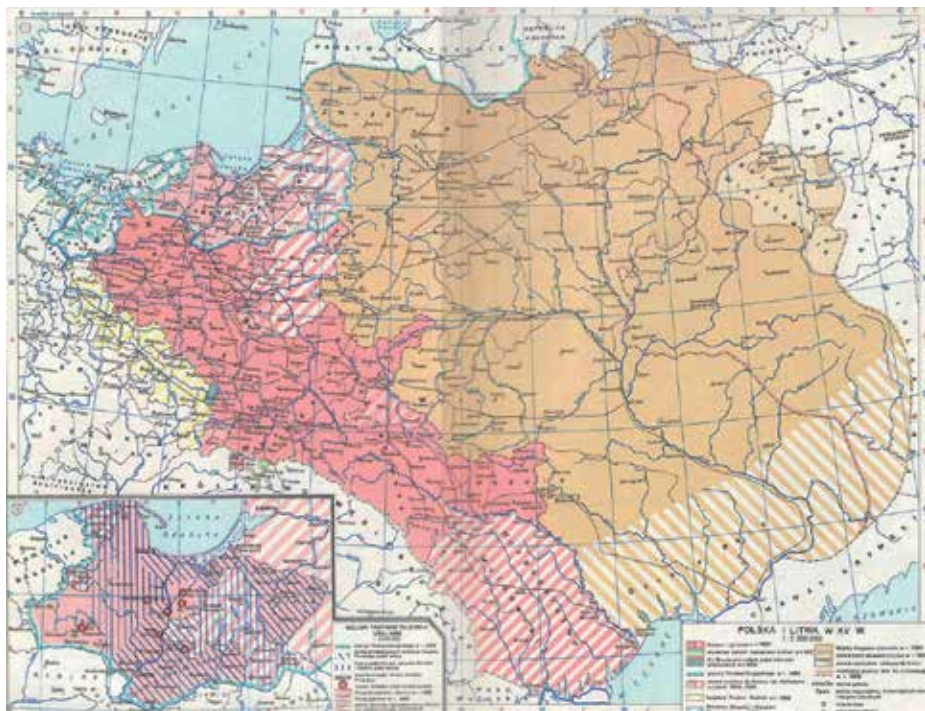
Stefan Batory (1576–1586) na krótko wskrzesił flotę wojenną w czasie wojny Rzeczypospolitej z Gdańskiem, powierzając jej w zadaniu blokadę tego portu.

Zygmunt III Waza. Za tego władcy Chodkiewicz w roku 1603 zdobył Dorpat i w 1605 Kirchholm: 4000 armia zwycięża trzykrotnie większą szwedzką. Polska utrzymała Inflanty. W 1609 r. w bitwie pod Salis zaskoczenia polska flota zniszczyła szwedzką flotę blokującą Rygę. Wykorzystano podpalone łodzie (brandery), które wiatr pchnął w zakotwiczone okręty Szwedów.

W 1626 r. Gustaw II Adolf opanowuje Pomorze Gdańskie (bez Gdańska i Pucka), lecz ponosi klęskę swojej floty pod Oliwą 23.11.1627 r. Naszą flotą dowodził Arendt Dickman oraz wiceadmirał Witte i kontradmirał Murrej. Szwedzi mieli 5 galeonów i pinasę, w sumie 140 dział, Polacy 10 galeonów (4 dorównujące Szwedom), 170 dział mniejszego kalibru, więc siły były wyrównane. Straty: ze strony szwedzkiej – 2 okręty i 350 ludzi (67 w niewoli), ze strony polskiej – 47 poległo. W wyniku dalszej wojny w roku 1630 Pomorze Zachodnie przypada Szwedom.

Władysław IV Waza, syn Zygmunta, w roku 1634 zbudował Władysławowo i Kazimierzowo oraz flotę 12 statków.

Jan Kazimierz – 1660, podczas kolejnej

■ Polska i Litwa w epoce Jagiellonów

wojny polsko-szwedzkiej (potop) Rzeczypospolita Polska utraciła Inflanty na północ od Dźwiny.

ROZBIORY – Polska znika z mapy Europy (ryc. 2).

I WOJNA ŚWIATOWA (1914 – 1918). Traktat wersalski (Polskę reprezentuje Ignacy Paderewski i Roman Dmowski). Na mocy porozumień Polska odzyskała niepodległość z dostępem do morza. 11 listopada 1918 r. Rada Regencyjna przekazuje władzę Józefowi Piłsudskiemu. Jednak Gdańsk zostaje Wolnym

Miastem, co wymusza decyzję o budowie Gdyni.

10 lutego 1920 r. w Pucku generał Józef Haller dokonuje uroczystego aktu, tzw. zaślubin z morzem, których rocznicę uroczystie obchodzimy do dziś.

Romantycy międzywojnia stworzyli marynarkę wojenną, flotę handlową i szkolnictwo morskie. Nazwiska kapitana Konstantego Maciejewicza, inżyniera Antoniego Garnuszeńskiego czy kapitana Antoniego Ledóchowskiego przeszły do historii, a utrwalił je w swoich dziełach K.O. Borchardt.

Józef Gawłowicz

■ Polska i Litwa w epoce Jagiellonów

GWIZDEK – ŚWIST TRAPOWY

fot. wikipedia

*Jeszcze nie tak dawno, w czasach,
kiedy nie istniały przenośne aparaty UKF,
na statku używany był gwizdek.*

Przydawał się szczególnie przy manewrach portowych. Pilot manewrujący w portach porozumiewał się z holownikami na dziobie za pomocą syreny okrętowej, natomiast z holownikami rufowymi za pomocą gwizdka. Holowniki potwier-

dzały otrzymane polecenie sygnałem ze swojej syreny.

Z chwilą gdy wprowadzono na statki aparaty UKF, gwizdek stracił na znaczeniu. Niemniej w dalszym ciągu jest bardzo ważnym przedmiotem. Wcześniej

na greckich i rzymskich galerach funkcję gwizdka spełniały piszczałki lub flety.

Gwizdkiem na statku zaczęto posługiwać się na przełomie XV i XVI wieku. Był on oznaką wysokich godności. Złoty honorowy gwizdek używany był przez dowódcę statku czy okrętu. Gwizdek srebrny był „gwizdkiem rozkazów”, natomiast bosmani używali gwizdków wykonanych z mosiądzu lub brązu.

Współcześnie rozróżniamy na statkach, szczególnie żaglowych i okrętach wojennych, dwa rodzaje gwizdków: oficerskie i bosmańskie. Gwizdek bosmański wyglądem przypomina fajeczkę. Służy przede wszystkim do wykonywania świstu trapowego. Historia głosi, że gwizdka o tym wzorze pierwszy używał już w XVI wieku słynny pirat szkocki Andrew Barton.

Obyczaj świstu trapowego obecnie spotykany jest na okrętach wojennych, dużych żaglowcach, szczególnie szkolnych, oraz w jachtingu. Świst trapowy rozlega się wówczas, gdy na pokład wchodzi kapitan – dowódca okrętu, oficer lub wysoki rangą urzędnik cywilny, w charakterze oficjalnym.

Świst zaczyna się w momencie wejścia honorowanej osoby na dolny podest trapowy, a kończy z chwilą wejścia na pokład. Wchodząca osoba staje na pokładzie i oddaje honor banderze. Świst nie powinien być przerywany. Jeżeli okręt ma wysoką burtę i trap jest długi, świst wykonuje na zmianę dwóch marynarzy wachtowych.

Tradycja świstu trapowego sięga czasów, gdy na okręt stojący na redzie portu dostawano się za pomocą specjalnego fotela lub kosza, który podnoszony był przy akompaniamencie gwizdka. Dźwięk gwizdka ułatwiał marynarzom równomierne ciągnięcie linki, na której umocowany był fotel lub kosz. Zwyczaj ten tak zrosł się z tradycją, że mimo zastąpienia kosza specjalnym trapek kultywuje się go do dziś. Gdy na okręt przybywa głowa państwa, świst trapowy oddawany jest przez 8 marynarzy trapowych. Wchodzącemu na pokład premierowi czy dowódcy Marynarki Wojennej świst wykonuje 6 marynarzy trapowych. Oficerom, w zależności od sprawowanej funkcji, towarzyszy powitanie wykonywane przez 6–4 lub 2 marynarzy trapowych.

Wiktor Czapp

14 LITERACKICH NOBLISTEK

Jest taki miesiąc w roku, który jest szczególny. To marzec. Po zimie budzi się fauna i flora. Nowe życie okalają ciepłe promienie słońca, które zsyla wiosna. Sami też jesteśmy energiczniejsi i z optymizmem witamy dzień. Wyjątkowym jest 8 marca – Dzień Kobiet. Z tej okazji wszystkim Paniom naszej Akademii najserdeczniejsze życzenia składa brzydsza pleć. Wiele pań wslawiło się w wielu dziedzinach nauki, kultury czy sztuki, poniżej przedstawiamy krótkie życiorysy wspaniałych kobiet – noblistek w dziedzinie literatury.

SWIETŁANA ALEKSIJEWICZ

fot. archiwum

SELMA LAGERLÖF (1858–1940); 1909

Pierwsza kobieta uhonorowana Noblem z literatury była Szwedką. Jej największą rywalką była wówczas Eliza Orzeszkowa. Portret Selmy Lagerlöf znajduje się na szwedzkim banknocie dwudziestokoronowym, ale od początku października 2015 r. do obiegu wchodzi już nowe dwudziestokoronówki, na których Lagerlöf zastąpiła Astrid Lingren. Jedna z głównych przedstawicieli neoromantyzmu. Pisała powieści, opowiadania inspirowane szwedzką przyrodą, obyczajem, folklorem i tradycją np. „Gösta Berling” (saga); Związki niewidzialne; „Jerozolima”; „Legends Chrystusowe”; „Ojczyzna Liljekrony”; „Pierścień generała”; „Anna Swärd”. Najbardziej znana „Cudowna podróż” – jest to historia chłopca imieniem Nils, który zostaje zmniejszony do rozmiarów krasnoludka.

GRAZIA DELEDDA (1871–1936); 1926

Uważana jest za najwybitniejszą z włoskich powieściopisarek. W swojej twórczości opisywała życie i obyczaje mieszkańców rodzinnej wyspy Sardynii, np. „Trzcina na wietrze”.

Do znanych powieści należy „La Madre” – historia matki, której syn zakochuje się w pięknej wdowie. Z licznych jej dzieł wymienić też należy: „Anime oneste” (1896), „Elias Portolu” (1900), „Cenere” (1904), „Nostalgia” (1905), „Colombi e sparvieri” (1912), „Canne al vento” (1913), „Il segreto dell’uomo solitario” (1921), „Annalena Bilsini” (1927).

SIGRID UNDESET (1882–1942); 1928

Norweska powieściopisarka katolicka, napisała wiele książek historycznych osadzonych głównie w epoce średniowiecza, np. „Olaf, syn Auduna”. W twórczości swojej poruszała problematykę losu kobiecego i postaw moralnych w powieściach psychologiczno-obyczajowych, jak: „Gymnaderia”; „Krzak gorejący”; „Szczęśliwy wiek”; „Kobiety punkt widzenia” (eseje); „Propaganda katolicka”; „Norwescy święci”; „Madame Dorothea”.

Najsłynniejsza jest trylogia „Krystyna córka Lavransa” – trzy tomy powieści „Wianek”, „Małżeństwo”, „Krzyż”, to etapy życia Krystyny, córki zamożnego norweskiego szlachcica z początku XIV wieku.

PEARLS BUCK (1892–1973); 1938

Powieściopisarka i nowelistka amerykańska. Dzieciństwo spędziła w Chinach i tam ułokowała akcję większości swoich powieści. Była płodną i różnorodną pisarką, wydała ponad 70 książek: powieści, zbiorów, biografii i autobiografii, poezji, dramatów, literatury dla dzieci oraz przekładów z języka chińskiego.

Najsłynniejsza książka: „Błogosławiona ziemia” – chińska saga rodzinna, której głównym bohaterem jest ubogi chłop marzący o własnej ziemi. Książka zdobyła Pulitzera, a film na jej podstawie dwa Oscary w 1938 r. Znane są utwory: „Błogosławiona ziemia”, „Synowie”, „Matka”.

GABRIELA MISTRAL

(1889–1957); 1945

(właściwe Lucia Godoy y Alcayaga)

Profesor uniwersytetu w Santiago.

Działaczka oświatowa, bojowniczka

o prawa społeczne kobiet i Indian.

Pisała, nawiązując do romantyzmu

liryki „Desolación”, poematy prozą,

eseje oraz pisma pedagogiczne.

Chilijska poetka i jedyna kobieta z Ame-

ryki Łacińskiej, uhonorowana Literackim

Noblem. Działała również na polu dyploma-

cji i edukacji. Główne wątki jej poezji to miłość,

w tym macierzyńska, śmierć, podróż, natura.

Najbardziej znany jest tomik „Niepocieszenie”, a także inne

dzieła: „Sonety śmierci”; „Czułość”; „Karczowanie”; „Tłocznia”.

NELLY SACHS

(1891–1970); 1966

Tworzyła liryki inspirowane tematyką biblijną, sztuki teatralne, w czym dała poetycki wyraz cierpienia i zagładzie Żydów, m.in. zbiór „Poszukiwanie żywych”.

Niemiecka poetka pochodzenia żydowskiego. W czasie wojny dzięki pomocy Selmy Lagerlöf, z którą od lat korespondowała, zdołała uciec z Niemiec do Szwecji. Jest poetką tragicznego żydowskiego losu.

Najsłynniejszym jej utworem jest „Misterium o cierpieniach Izraela” – to pierwsza sztuka poświęcona Holocaustowi. Dzieła jej cieszyły się poczytnością, m.in.: „Legendy i opowieści”; „Ciemnienie gwiazd”; „Ucieczka i przemiana”; „Znaki na piasku”; „Podróż w bezpył”; „Śmierć jeszcze cieszy się życiem”.

NADINE GORDIMER (ur. 1923); 1991

Południowoafrykańska pisarka, pisząca w języku angielskim. Tworzyła obyczajowo-psychologiczne powieści demaskujące politykę dyskryminacji rasowej w RPA.

W swojej twórczości poruszała problemy konfliktów społecznych, zwłaszcza na tle rasowym, związanych z skutkami apartheidu. Do najbardziej znanych należy dzieło „Trudny wybór”; jest to historia mężczyzny, przedstawiciela białej mniejszości w RPA, który staje się elementem maszyny apartheidu.

W przekładzie na język polski wydano: „Świat obcych ludzi”; „Gość honorowy”; „Zachować swój świat”; „Trudny wybór”; „Zapach kwiatów i śmierci”; „Córka Burgera”; „Ludzie Julja”; „Nikt ze mną nie pójdzie”; „Broń domowa”; „Zrozumieć życie”.

TONI MORRISON (ur. 18 lutego 1931 w Lorain); 1993

(właściwe Chloe Anthony Wofford-Morrison)

Powieściopisarka i eseistka, z przekonania feministka. Afroamerykanka, która porusza problemy mniejszości w społeczeństwie przesyconym rasistowskimi uprzedzeniami. Jej utwory m.in. to: „The Bluest Eye”; „Pieśń Salomona”; „Jaz”; „Raj”. Zadebiutowała powieścią „The Bluest Eye” (1970), opisującą osamotnienie czarnoskórego dziecka w społeczeństwie o rasistowskich uprzedzeniach.

Kolejne utwory Morrison to: „Sula” (1973); „Pieśń Salomonowa” (1977) – saga ubogiej czarnoskórej rodziny w miasteczku amerykańskim, Książka Roku w Stanach Zjednoczonych; „Tar Baby,” (1983); „Umiłowana” (1987), wyróżniona Nagrodą Pulitzera; „Jazz” (1992) oraz zbiór esejów „Grając w ciemnościach” (1992), „Raj” (1999).

W uzasadnieniu decyzji o przyznaniu pisarce Nagrody Nobla Szwedzka Akademia napisała: „W powieściach charakteryzujących się siłą wizji literackiej i poetyckich wartości Morrison przedstawia najważniejsze problemy amerykańskiej rzeczywistości”.

WISŁAWA SZYMBORSKA (1923–2012); 1996

Jest polską poetką. Komitet noblowski określił ją mianem Mozarta poezji. W jej stylu lapidarność, puenta i ironia zestawione są z filozoficzną zadumą nad istnieniem. Twórczość poetycką sklasyfikowano jako aferystyczną lirykę refleksyjno-moralistyczną. Są to m.in. tomy wierszy „Wołanie do Yeti”, „Sól”, „Sto pociech”, „Wielka liczba”, „Ludzie na moście” oraz zbiory poezji: „Widok z ziarnkiem piasku”; „Sto wierszy – sto pociech”; „Miłość szczęśliwa i inne wiersze”; „Milczenie roślin”, a z innych: „Lektury nadobowiązkowe”; „Rymowanki dla dużych dzieci”; „Błysk rewolweru”.

Do najbardziej znanych, nagrodzonych Nike czytelników należą „Chwila” (2003) i „Dwukropek” (2006).

ELFRIEDE JELINEK (ur. 20 października 1946 w Mürz zuschlag); 2004

Austriacka pisarka o żydowskich korzeniach. Zanim odkryła pasję do literatury, zajmowała się muzyką. Znana z kontrowersyjnych powieści, w których demaskuje wciąż toczące społeczeństwo austriackie choroby: rasizm, nazizmu i patriariat, nietolerancję.

Zadebiutowała tomikiem wierszy „Lisas Schatten” (Cień Lili). Inne jej powieści to m.in. „Jesteśmy przynętą kochanie!”, „Amatorki”; „Wykluczeni”; „Pożądanie”; „Dzieci umarłych”; „Żądza”. Dramaty to: „Clara S”; „Choroba albo współczesne kobiety”; „Bambiland”.

Najsłynniejsza książka: „Pianistka” – bohaterką jest nauczycielka gry na pianinie, która nawiązuje sadoomasochistyczny romans ze swoim uczniem. Zekranizowana przez Michaela Hanekego.

DORIS LESSING (1919–2013); 2007

Brytyjka i najstarsza laureatka literackiego Nobla. „Jej epicka proza jest wyrazem kobiecych doświadczeń. Przedstawia je z pewnym dystansem, sceptycyzmem, ale też z ogniem

fot. archiwum

i wizjonerską siłą” – takim stwierdzeniem uzasadniono nagrodę.

Pisała powieści psychologiczno-obyczajowe, w których podnosiła problemy kobiet oraz nierówności społecznych. Ze względu na wymowę części swojej twórczości stała się żywym symbolem marksizmu, feminizmu, antykolonializmu i sprzeciwu wobec apartheidu. Przez pewien czas była członkiem Komunistycznej Partii Wielkiej Brytanii, ale wystąpiła z niej po radzieckiej interwencji na Węgrzech w 1956 roku. Najpopularniejszym utworem jest „Złoty notes” – szeroka panorama Zachodu ukazana przez postać 40-letniej pisarki, która utrwala swoje doświadczenia życiowe w czterech notesach. Jej twórczość przetłumaczona na język polski to m.in.: „Trawa śpiewa”; „Martha Quest”; „Fala po burzy”; „Czas nadziei”; „Miasto o czterech bramkach”; „Mężczyzna i dwie kobiety”; „O kotach”; „Znów ta miłość”; „Szczelina”. Napisała też autobiografię do 1949 „Pod skórą” i od 1949 do 1962 „Spacer w cieniu”.

Pod pseudonimem Jane Somers wydała: „The Diary of a Good Neighbour”; „If the Old Could...”.

HERTA MÜLLER (ur. 17 sierpnia 1953 w Nitchidorf); 2009 Niemiecka pisarka urodzona w rumuńskim Banacie, znana z poetyckiego stylu swojej prozy. Porusza problemy mniejszości niemieckiej w Rumunii oraz życia totalitarnej Rumunii pod rządami Ceausescu. W najbardziej znanym utworze „Huśtawka oddechu” nawiązuje do autobiograficznych wątków. Jest to historia młodego mężczyzny, banackiego Niemca, który został deportowany przez Rosjan do obozu koncentracyjnego na Ukrainie podczas II wojny światowej. Książki w polskim przekładzie: „Sercątko”; „Dziś wolałabym siebie nie spotkać”; „Lis już wtedy był myśliwym”; „Król kłania się i zabija”; „Niziny”; „Człowiek jest tylko bażantem na tym świecie”; „Głód i jedwab”; „Huśtawka oddechu”; „Nadal ten sam śnieg i nadal ten sam wujek”.

ALICE MUNRO (ur. 10 lipca 1931 w Wingham w prowincji Ontario), z domu Laidlaw; 2013

Kanadyjska pisarka, autorka głównie opowiadań, nazywana współczesnym Czechowem. Jej opowiadania to błyskotliwe

minitraktaty psychologiczno-społeczne, których fabuła nie wykracza poza zwyczajne życiowe sytuacje. Książki jej przetłumaczono na ponad 20 języków, a jej twórczość wyróżniono wieloma nagrodami literackimi, tak w Kanadzie, jak i w innych krajach.

Z twórczości jej przetłumaczone zostały na język polski: „Taniec szczęśliwych cieni”; „Dziewczęta i kobiety”; „Coś, o czym chciałabym ci powiedzieć”; Odcienie miłości; Jawne tajemnice, „Księżyc Jowisza”, „Miłość dobrej kobiety”; „Dwie siostry”; Widok z Castle Rock; Zbyt wiele szczęścia; „Drogie życie”.

Najsłynniejsze opowiadanie to „Za kogo ty się uważasz?” – historia życia kobiety z kanadyjskiej prowincji, ukazana w 10 migawkowych odsłonach. Wnikliwe studium kobiecości.

SWIETŁANA ALEKSIJEWICZ (ur. 1948 r. na sowieckiej Ukrainie), 2015

Pierwszy Nobel dla Białorusi. Białoruska reportażystka mieszkająca w Mińsku i pisząca po rosyjsku. Została doceniona „za polifoniczny pomnik dla cierpienia i odwagi w naszych czasach”.

Jej książki są wciąż zabronione na Białorusi. Jest doskonale znana polskim czytelnikom. W tym roku została laureatką Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego za „Czasy secondhand. Koniec czerwonego człowieka” – zbiór reportaży o Homo sovieticus. W 2011 r. jej Wojna nie ma w sobie nic z kobiety” także dostała Nagrodę im. Kapuścińskiego oraz Literacką Nagrodę Europy Środkowej „Angelus”.

Nakładem wydawnictwa Czarne ukazały się także jej inne tytuły w Polsce: „Cynkowi chłopcy” o radzieckich żołnierzach w Afganistanie, „Czarnobylska modlitwa” o społecznych skutkach katastrofy atomowej, „Ostatni świadkowie. Utwory na głos dziecięcy” o radzieckich dzieciach ginących podczas II wojny światowej.

Jest jedną z najczęściej nagradzanych europejskich autorek. Na koncie ma m.in. National Book Critics Circle, Pokojową Nagrodę im. Ericha Marii Remarque’a, Nagrodę Szwedzkiego Pen Clubu, Lipską Nagrodę Książkową na rzecz Porozumienia Europejskiego, Nagrodę im. Andrieja Siniawskiego i Nagrodę Fundacji im. Friedricha Eberta.

Opracowanie: Teresa Jasiunas

Pisanki i kraszanki

Dawniej zdobieniem jaj zajmowały się wyłącznie kobiety, mężczyźni wówczas nie wolno było wchodzić do izby. Jeśliby się tak zdarzyło, odczyniano urok, który intruz mógł rzucić na pisanki.

wyczaj dekorowania jaj znany był już w starożytności. Najstarsze przykłady liczą ponad 5000 lat. Są to pisanki z Asyrii, nieco późniejsze pochodzą z Egiptu, Persji, Rzymu i Chin. Kolorowo pomalowanymi jajkami Chińczycy obdarowywali się wraz z nadjeściem wiosny.

W starożytnym Egipcie motywem zdobniczym jajek były skarabeusze z dwoma postaciami ludzkimi. W Kairze na jajkach uwieczniano wizerunki sławnych mężów. W Sudanie zamieszczane były cytaty z Koranu. Skorupki chińskich pisanek pokryte były misternymi miniaturami przedstawiającymi kwiaty wiśni, chryzantem, ptaków. Australijscy Aborygeni rzeźbili jaja strusie, traktując je jako świętość.

Na ziemiach polskich najstarsze pisanki, pochodzące z końca X wieku, odnaleziono podczas wykopalisk archeologicznych w pozostałościach grodu na opolskiej wyspie Ostrówek. Wzór rysowano na nich roztopionym woskiem, a następnie wkładano je do barwnika – łupin cebuli lub ochry, które nadawały im brunatnoczerwoną barwę. W procesie chrystianizacji pisanek włączono do elementów symboliki wielkanocnej.

W latach 80. XX wieku w rejonie uroczyska Piatienka w pobliżu wsi Folwarki Tylwickie zaobserwowano jeszcze zwyczaj składania pisanek w okresie wiosennym na grobach przez ludność wyznania prawosławnego.

Z tradycyjnych rosyjskich pisanek wywodzą się słynne jaja wielkanocne,

wykonywane w końcu XIX w. przez petersburskiego jubilera Petera Carla Fabergé. Jajka z kamieni półszlachetnych, łączono z metalami szlachetnymi i zdobiono technikami jubilerskimi. Początkowo przeznaczone były wyłącznie dla rodziny carskiej. Później dla innych dostojników.

Innymi znanymi dziełami sztuki rosyjskiej wywodzącymi się z ludowych pisanek, są jajka, lub częściej ich drewniane imitacje, pokryte czarną laką i zdobione miniaturowym malarstwem temperowym. Tak zdobione wykonywano początkowo w Paliechu, miejscowości o starych tradycjach pisania ikon. Obecnie na tej technice wzorują się twórcy ludowi i profesjonalni artyści z wielu regionów.

Pisanki wykonuje się przed Wielkanocą. Mają symbolizować rodzącą się do życia przyrodę, a w chrześcijaństwie dodatkowo nadzieję wynikającą z wiary w zmartwychwstanie Chrystusa.

W koszyczku wielkanocnym, który święcimy w Wielką Sobotę, a także na stole wielkanocnym nie może zabraknąć pięknie zdobionych jaj. Ich barwienie odbywa się zazwyczaj dzień wcześniej, czyli w piątek.

Technik zdobienia jaj jest wiele, nie trzeba znać ich wszystkich, ale warto znać różnice między pisanekami a kraszankami.

Kraszanki

Nazwa kraszank wzięła się od metody barwienia jaj tzw. kraszenia, które polegało na farbowaniu na jednokolorowo bez wzoru. Jaja barwiono w naturalnych barwnikach roślinnych, łupiny z cebuli dawały odcienie żółci, brązu i czerwieni, sok z buraków kolor różowy, płatki nagietka kolor niebieski, natomiast wywar z kory dębowej kolor czarny.

Tak zabarwione jaja zdobi się wzorami, które są wyskrobywane ostrym narzędziem na skorupce. Jajka zdobione tą techniką noszą nazwę drapanek. Ta technika w porównaniu z innymi metodami zdobienia jaj wielkanocnych jest stosunkowo młoda.

Pisanki

Jajka pokryte wzorem wykonanym woskiem noszą nazwę pisanek. Wzór nanoszony jest na skorupkę gorącym, roztopionym woskiem, następnie jajko gotuje się w wywarze z naturalnych barwników. Podczas gotowania wosk się wytapia, ale miejsca nim pokryte nie barwią się. Do pisania (nanoszenia wzorów) używano szpilek, słomek i drewnienek. Współcześnie tą nazwą określamy wszystkie jajka wielkanocne barwione i dekorowane.

NAKARM ZWIERZAKA NA ZIMĘ

Akcja, której pomysłodawcą są studenci Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Transportu Akademii Morskiej, powstała w odpowiedzi na apel schroniska dla zwierząt przy ul. Wojska Polskiego 247 w Szczecinie, a pierwsza jej udana edycja na WIET skłoniła do kontynuacji. Niedawno zakończyła się druga jej edycja. Tak jak poprzednio, studenci i pracownicy naszej uczelni zbierali dary dla zwierząt. Tym razem akcja miała szerszy zasięg, bowiem odbyła się na zasadach „turnieju międzywydziałowego”. Do rywalizacji przystąpiły WIET, WN i WM. Rywalizacja nietypowa, bo i cel wspólny – jak najwięcej darów dla potrzebujących zwierzątek. Zwycięzcą oczywiście zwierzęta, ale również ludzie Akademii Morskiej, którzy – jak się okazało – nawet „rywalizację” potrafią zamienić we współpracę. Dzięki zaangażowaniu wszystkich wydziałów udało nam się zebrać 150 kilogramów karmy oraz koce, zabawki, smycze i obroże.

Dziękujemy za czynny udział w akcji i wymierną pomoc bezdomnym zwierzętom.

Marta Barańska

PODZIĘKOWANIE

SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT
W SZCZECINIE
SERDECZNIE DZIĘKUJE
ZA DARY
DLA NASZYCH PODOPIECZYNYCH.

„Aby mieć właściwe spojrzenie na własną postać w życiu, człowiek powinien posiadać psa, który będzie go uwielbiał i kota, który będzie go ignorował”

Derek Bruce

Zakład Usług Kierowniczych
SCHRONISKO DLA
BEZDOMNYCH ZWIERZĄT
ul. Wojska Polskiego 247
71-007 Szczecin, tel. (91) 48-70-281

fot. materiały organizatora

■ Studenci zaangażowani
w zbiórkę karmy: Kamila Maśląg,
Weronika Motyl, Grzegorz Łodygowski

Turniej o mistrzostwo AM w badmintonie

21 stycznia odbył się turniej o mistrzostwo AM w badmintonie. W tym roku akademickim rywalizacja przebiegała dwutorowo. Po pierwsze, pracownicy w składzie: Piotr Wołęjsza i Andrzej Kornacki rozegrali mecz z reprezentacją studentów w składzie: Filip Woźniak i Wiktor Sieradzki. Po rozegraniu czterech meczy singlowych i debla lepsi okazali się pracownicy zwyciężając 4:1. Drugi tor rywalizacji to gry singlowe studentów w dwóch grupach rozgrywkowych. Po rozegraniu meczy systemem „każdy z każdym” do półfinału awansowały po dwie osoby z grup. Ostatecznie w finale B o III miejsce Krzysztof Raducha zwyciężył Adriana Zielińskiego 2:0, a w finale A Sylwia Falkowska pokonała Pawła Kisielskiego 2:1.

Norbert Marchewka

Stanisław Kuszmider

(1927 – 2016)

Urodził się 8 maja 1927 roku w Koniuchach (obecnie woj. lubelskie). W latach 1940–1946 przebywał na Syberii, gdzie pracował w Państwowej Stacji Doświadczalnej w charakterze pomocnika kierowcy (1942–1946). Do kraju wrócił w 1946 roku i kontynuował naukę w szkole średniej w Toruniu (1947). W 1953 roku ukończył studia na Wydziale Budowy Maszyn w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Szczecinie, uzyskując tytuł inżyniera mechanika i podjął zatrudnienie w Kuratorium Okręgu Szkolnego w Szczecinie na stanowisku kierownika warsztatów szkolnych (1953–1954), a następnie w Dyrekcji Okręgowej Szkolenia Zawodowego w Szczecinie na stanowisku wizytatora (1954–1958). W latach 1958–1961 pełnił funkcję wizytatora w Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie. W okresie 1959–1960 studiował eksternistycznie na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym Politechniki Szczecińskiej, uzyskując dyplom magistra inżyniera w zakresie transportu samochodowego. W latach 1961–1963 był zatrudniony na stanowisku nauczyciela i dyrektora w Zasadniczej Szkole Rybołówstwa Morskiego w Świnoujściu.

W 1962 roku był jednym z organizatorów Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie, gdzie w 1963 został kierownikiem Wydziału Mechanicznego. W 1965 roku uzyskał dyplom oficera mechanika okrętowego IV klasy, a w 1969 roku oficera mechanika okrętowego III klasy. Po przekształceniu PSM w Wyższą Szkołę Morską został zatrudniony na stanowisku starszego wykładowcy oraz powierzono mu funkcję prodziekana Wydziału Mechanicznego (1969–1974). W latach 1970–1973 pełnił również funkcję kierownika Zespołu Siłowni Okrętowych. W 1972 roku uzyskał dyplom oficera mechanika okrętowego II klasy. W okresie 1974–1985 zatrudniony był na stanowisku docenta kontraktowego. W latach 1974–1979 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Technicznej Eksploatacji Siłowni Okrętowych Wydziału Mechanicznego, a następnie zastępcy dyrektora (1979–1990). W 1977 roku uzyskał dyplom oficera mechanika okrętowego I klasy. W 1982 roku otrzymał stopień naukowy dok-

tora nauk ekonomicznych na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym Transportu Politechniki Szczecińskiej. W roku 1983 ponownie został powołany na stanowisko prodziekana Wydziału Mechanicznego WSM. Funkcję tę pełnił do 1984 roku. W latach 1985–1990 zatrudniony był na stanowisku profesora kontraktowego w ITESO, a 1990–1992 i 1995–2002 na stanowisku starszego wykładowcy, w 1992–1995 na stanowisku adiunkta. W 2002 roku przeszedł na emeryturę.

W trakcie zatrudnienia w ówczesnej WSM wielokrotnie podejmował pracę na statkach Polskich Linii Oceanicznych oraz Polskiej Żeglugi Morskiej w charakterze starszego mechanika. Od 1965 roku pełnił funkcję ławnika Izby Morskiej przy Sądzie Wojewódzkim w Szczecinie. W 1980 roku uzyskał tytuł rzeczoznawcy zespołu Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich

w specjalnościach: gospodarka paliwowo-smarownicza oraz siłownie okrętowe. Był również członkiem Stowarzyszenia Starszych Oficerów Mechaników Morskich.

Wielokrotnie nagradzany i odznaczany, otrzymał m.in.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1979), Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1998), Złoty Krzyż Zasługi (1973), Srebrny Krzyż Zasługi (1968), Zasłużony Pracownik Morza – złoty (1977), Zasłużony Pracownik Morza – srebrny (1967), Gryf Pomorski (1967), Medal 30-lecia Polski Ludowej (1974), Medal „Za zasługi dla obronności kraju” – brąz (1969), Medal 40-lecia Polski Ludowej (1985), Odznaka „Za zasługi dla transportu PRL” (1999).

Posiadał wiele osiągnięć w pracy dydaktyczno-wychowawczej, organizacyjnej i społecznej. Był organizatorem gabinetów naukowych, laboratoriów, promotorem wielu prac magisterskich i inżynierskich, autorem i współautorem wielu publikacji naukowych. W zasadniczy sposób przyczynił się do rozwoju szkolnictwa morskiego na Pomorzu Zachodnim.

21 lutego 2016 roku na wieczną wachtę odszedł wspniany człowiek, ceniony dydaktyk oraz wychowawca młodzieży.

Małgorzata Madej

Katarzyna Skupin (1956 – 2016)

Urodziła się 11 maja 1956 roku w Gnieźnie, gdzie w 1971 r. ukończyła Szkołę Podstawową nr 6, a w 1975 r. – II Liceum Ogólnokształcące. W roku 1979 uzyskała tytuł magistra filologii angielskiej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W tym samym roku została skierowana do pracy w ówczesnej Wyższej Szkole Morskiej w Szczecinie na stanowisko lektora w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. W roku 1982 w ramach półrocznej praktyki studenckiej prowadziła zajęcia na statku szkolnym m/s „Kapitan Ledóchowski”. W 1986 r. została mianowana na stanowisko wykładowcy, a w 1990 r. na stanowisko starszego wykładowcy. W 1992 r. na zasadzie porozumienia zakładów przeszła do Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Pedagogicznych – I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Gnieźnie na stanowisko nauczyciela języka angielskiego.

W 1994 roku została ponownie zatrudniona w WSM na stanowisku wykładowcy, a w 1995 roku starszego wykładowcy. W roku 2002 przeszła na rentę.

Oprócz pracy zawodowej wciąż doskonaliła swoje umiejętności, m.in. brała udział w pracach naukowych (sympozjach, konferencjach, kursach). Była również cennym egzaminatorem języka angielskiego w Resortowej Komisji Ministerstwa Transportu, Żeglugi i Łączności, w Urzędzie Morskim (egzaminatory oficerskie) i Państwowej Agencji Radiowej (później Urząd Regulacji Telekomunikacji).

Była zaangażowanym, sumiennym i pełnym poświęcenia dydaktykiem, lubianym i cenionym przez studentów i pracowników. Zmarła 24.02.2016

Małgorzata Madej

Janusz Wiesław Birkenfeld (1922 – 2016)

Urodził się 25 listopada 1922 r. we wsi Zawady, powiat Garwolin. W roku 1935 ukończył szkołę podstawową, a w 1939 r. gimnazjum w Garwolinie. W latach 1940–1942 pracował w Zarządzie Drogowym w Garwolinie jako praktykant. Następnie kontynuował naukę w Szkole Wawelberga i Rotwanda w Warszawie. W okresie 1944–1946 pełnił służbę wojskową. W roku 1951 uzyskał dyplom inżyniera ówczesnej Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, a w 1958 r. dyplom magistra tejże uczelni. W latach 1950–1975 był pracownikiem Politechniki Szczecińskiej na stanowisku: asystenta, starszego asystenta, adiunkta, starszego wykładowcy oraz docenta. Podczas zatrudnienia na Politechnice Szczecińskiej pracował dodatkowo jako: nauczyciel w Technikum Łączności w Szczecinie, doradca techniczny w Spółdzielni „Ferrum” w Szczecinie, starszy projektant w Wojewódzkim Biurze Projektów w Szczecinie, konsultant naukowy w Koszalińskich Zakładach Maszyn Lampowych „UNIMASZ”, docent w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Szczecinie. W roku 1961 otworzył przewód doktorski na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Stopień naukowy doktora nauk technicznych uzyskał w roku 1965.

W roku 1975 został przeniesiony do ówczesnej Wyższej Szkoły Morskiej w Szczecinie na stanowisko docenta w Zakładzie Inżynierii Materiałów Okrętowych w Instytucie Nauk Podstawowych Technicznych. Pełnił tam funkcję kierownika zakładu (1975–1982), a także prorektora ds. nauczania (1975–1978) oraz prorektora ds. nauki (1978–1981). W latach 1982–1991 sprawował funkcję dyrektora Instytutu Nauk Podstawowych Technicznych oraz kierownika Zakładu Technik Wytwarzania i Napraw (1982–1984), a następnie Kierownika Zakładu Materiałoznawstwa i Spawalnictwa (1984–1991).

Podczas pracy zawodowej pełnił m.in. funkcję prezesa Wojewódzkiego Oddziału Naczelnej Organizacji Technicznej w Szczecinie, był członkiem komisji rewizyjnej NOT w Warszawie, członkiem prezydium Wojewódzkiej Komisji Wynalazczości i Racjonalizacji w Szczecinie, członkiem Zarządu Sekcji Metali Kolorowych działającej w ramach Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich oraz rzeczoznawcą tego stowarzyszenia, a także doradcą technicznym w Państwowym Ośrodku Maszynowym w Nowogardzie.

W 1992 roku przeszedł na emeryturę.

Był autorem i współautorem wielu publikacji, prac naukowo-badawczych, patentów. Za osiągnięcia w tej dziedzinie otrzymywał nagrody rektorskie i ministerialne.

Wielokrotnie nagradzany i odznaczany, otrzymał m.in.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi (1978), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1984), Medal 40-lecia Polski Ludowej (1985), Odznaka „Zasłużony Pracownik Morza” – brąz (1986), Odznaka „Zasłużony nauczyciel PRL” (1989).

Żegnamy cenionego nauczyciela i naukowca, którego działalność dydaktyczna i osobisty autorytet wywarły wpływ na kształt uczelni i losy wielu związanych z nią ludzi. Zmarł 24.01.2016 r.

Małgorzata Madej

WYSTAWA W GALERII REKTORSKIEJ

Moje Morza

„Moje Morza” jest wystawą kilkunastu członków szczecińskiego oddziału Stowarzyszenia Marynistów Polskich, której wernisaż odbył się 16 grudnia ubiegłego roku.

Wystawione prace są pokłosiem udziału w 10-dniowym plenerze malarskim ww. stowarzyszenia, który odbył się we wrześniu ubiegłego roku w Wisłce. Prezentowane prace w większości wykonane są w technice olejnej i akrylu, są także cztery fotografie. Tematyka prac w trakcie pleneru nie była narzucana autorom, jest to ich dowolne spojrzenie na morze i tematy marynistyczne.

Zachodniopomorski Oddział Stowarzyszenia Marynistów Polskich reaktywowano w Szczecinie w 2004 roku. Istniał już w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Zrzeszał grupę literatów, fotografików i malarzy. Wystawy malarskie odbywały się w auli byłego Domu Marynarza przy ul. Jacka Malczewskiego w Szczecinie (obecnie Dom Studentów Akademii Morskiej). Dotarcie do osób działających wcześniej w SMP, pomimo prób nie udało się. Osoby te zmieniły miejsce zamieszkania lub odeszły na wieczną wachtę. Być może zachowały się jakieś wiadomości o ich działalności w Zarządzie Głównym SMP.

Obecnie siedziba Zachodniopomorskiego Oddziału Marynistów Polskich mieści się w Akademii Morskiej w Szczecinie przy Wałach Chrobrego 3, gdzie także utworzona została Galeria Rektorska, w której prezentowane są prace fotograficzne, malarskie oraz odbywają się spotkania literackie. Prace szczecińskich marynistów prezentowane są też na statkach cumujących w porcie szczecińskim, m.in. na m/s Bembrige. W szczecińskim stowarzyszeniu działa grupa malarzy, fotografików i literatów.

Norbert Musiał

Prezes Stowarzyszenia Marynistów Polskich

